

Workplace Basic Skills

Οδηγίες για εκπαιδευτές

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν. Αριθμός έργου: Number: 2018-1-DE02-KA204-005032

Συγγραφή

Αυτό το εγχειρίδιο έχει εκπονηθεί από το Ινστιτούτο Καινοτομίας στη Μάθηση (ILI) στο πλαίσιο του έργου ERASMUS + Workplace Basic Skills που χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Αριθμός συμφωνίας επιχορήγησης: 2018-1-DE02-KA204-005032). Το περιεχόμενο δημιουργήθηκε μέσω συνεισφορών και υποστήριξης από όλους τους συνεργάτες του έργου. **Ιστότοπος** : <https://wbs.ili.eu/>

CONSORTIUM

	Innovation in Learning Institute (ILI) Συντονιστής έργου - Γερμανία
	Ακαδημαϊκό Διαδίκτυο - GUnet Ελλάδα
	ITC – Innovation Training Center, S.L. Ισπανία
	Sdruzhenie Mezhdunaroden Institut po Menidzhmant Βουλγαρία
	Obcianske zdruzenie pre kvalifikáciu vzdelávanje, QUALED Σλοβακία
	Ente Bilaterale Veneto, EBVF Ιταλία
	INTEGRA Institut Velenje Σλοβενία
	Wissenschaftsinitiative Niederösterreich Αυστρία

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Το υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με την άδεια Creative Commons:

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Πίνακας περιεχομένων

Οδηγίες για εκπαιδευτές	1
Συγγραφή	2
CONSORTIUM.....	2
ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ	3
Εισαγωγή : Σε ποιο πλαίσιο αναπτύχθηκε η ιδέα του έργου;	6
Οι στόχοι αυτού του οδηγού είναι	6
1. Η ομάδα στόχος μας: Ποιοι είναι οι εκπαιδευόμενοι;	8
1.1 Ευρωπαίοι	9
1.2 Μετανάστες.....	11
1.3 Πρόσφυγες	14
2. Δουλεύοντας με την ομάδα στόχο	16
2.1 Κίνητρα και ερεθίσματα	16
2.2 Μάθηση μέσα σε μια κοινωνική διαδικασία: Εστίαση στην ομαδική εργασία	18
2.3 Εκμάθηση στο πλαίσιο της οικογένειας και της κοινότητας.....	19
2.4 Σεβασμός της διαφορετικότητας και της δημοκρατίας.....	20
2.5 Δημοκρατία.....	22
2.6 Πτυχές ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου	24
2.7 Εργασία στην Ευρώπη.....	26
3. Παιδαγωγικές αρχές	29
3.1 Γραμματισμός, αριθμητική και κοινωνικές δεξιότητες	29
3.2 Γραμματισμός: ορισμός.....	29
3.3 Ορισμός της αριθμητικότητας	33
3.4 Κοινωνικές δεξιότητες: Ορισμός.....	37
3.5 Αναγνώριση δεξιοτήτων γραμματισμού και αριθμητικής και των ελλειμμάτων τους.....	39

4. Προσέγγιση βασικών δεξιοτήτων στο χώρο εργασίας.....	41
4.1 ESCO (Ευρωπαϊκές δεξιότητες, ικανότητες, προσόντα και επαγγέλματα): στοιχειώδη επαγγέλματα	41
4.2 Μάθηση βασισμένη σε ιστορίες	42
4.3 Απλή γλώσσα.....	45
4.4 Πώς να χρησιμοποιήσετε το μαθησιακό υλικό WBS - μικτή μάθηση	45
5. Βιβλιογραφία.....	48

Εισαγωγή : Σε ποιο πλαίσιο αναπτύχθηκε η ιδέα του έργου;

Ο γραμματισμός, η αριθμητική – ικανότητες υπολογισμού - και οι κοινωνικές δεξιότητες είναι θεμελιώδεις για την αντιμετώπιση τυπικών καταστάσεων στην καθημερινή εργασιακή ζωή. Τα ελλείμματα ικανοτήτων σε αυτούς τους τομείς μπορούν να αποδειχθούν εμπόδιο για τη μόνιμη και επιτυχημένη ένταξη στην αγορά εργασίας, ιδίως για τους μετανάστες, τους πρόσφυγες αλλά και τους ημεδαπούς.

Το υλικό του έργου ERASMUS + «Βασικές δεξιότητες στο χώρο εργασίας (Workplace Basic Skills - **WBS**)» αναπτύχθηκε από οκτώ διαφορετικούς εταίρους του έργου από οκτώ διαφορετικές χώρες και επικεντρώνεται σε τέσσερα σενάρια μάθησης σε 4 τομείς: το κατασκευαστικό τομέα, στο τομέα της καθαριότητας, στο τομέα της φροντίδας και στο τομέα του τουρισμού και αναψυχής. Χρησιμοποιώντας τέσσερις πρωταγωνιστές, οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να βιώσουν τον τρόπο με τον οποίο οι τυπικές δύσκολες καταστάσεις στο χώρο εργασίας μπορούν να αντιμετωπιστούν με επάρκεια μέσω της εφαρμογής βασικών δεξιοτήτων που απαιτούνται ιδιαίτερα σε αυτά τα επαγγέλματα. Λόγω του πρακτικού προσανατολισμού της εκπαίδευσης, οι χρήστες εκπαιδεύονται για την απόκτηση ικανοτήτων που απαιτούνται σε πολλές διαφορετικές καταστάσεις.

Οι στόχοι αυτού του οδηγού είναι

- να δώσει μια γενική εικόνα των σημερινών δεδομένων και αριθμών για τους ανθρώπους με χαμηλό επίπεδο γραμματισμού, αριθμητικής και κοινωνικών δεξιοτήτων
- να ευαισθητοποιηθούν τα θεσμικά όργανα και οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σημασία των βασικών και κοινωνικών ικανοτήτων ως μέσου ένταξης των ατόμων με χαμηλές δεξιότητες στην αγορά εργασίας
- να παρακινήσει τους παρόχους εκπαίδευσης ενηλίκων, τους κοινωνικούς εταίρους και τους εργοδότες στη χρήση των προϊόντων του έργου WBS και να συμπεριλάβει τη θεματική αυτή στις πολιτικές κατάρτισης τους.
- να παρέχει συμβουλές για το πώς να ενσωματώσει κάποιος αυτά τα μαθησιακά υλικά στη γενική εκπαιδευτική πρακτική
- να ενισχυθούν τα κίνητρα των υπεύθυνων λήψης αποφάσεων για την εκπαιδευτική πολιτική για την προώθηση παρόμοιων εκπαιδευτικών εννοιών

Ο οδηγός απευθύνεται σε εκπαιδευτές που υποστηρίζουν την ένταξη ενηλίκων, τόσο μεταναστών όσο και ημεδαπών στην αγορά εργασίας. Το εκπαιδευτικό υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Εύρεση θέσεων εργασίας για ενήλικες πρόσφυγες, αιτούντες άσυλο, μετανάστες και ημεδαπούς που δεν είναι σε θέση να διαβάζουν, να γράφουν, να υπολογίζουν καλά ή παρουσιάζουν έλλειψη κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Γλωσσική εκπαίδευση για ενήλικες πρόσφυγες, αιτούντες άσυλο και μετανάστες.
- Προγράμματα ένταξης για ενήλικες μετανάστες.
- Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

1. Η ομάδα στόχος μας: Ποιοι είναι οι εκπαιδευόμενοι;

Η ομάδα-στόχος του έργου είναι άτομα με φτωχές ικανότητες γραμματισμού, αριθμητικής καθώς και φτωχές κοινωνικές δεξιότητες. Τα άτομα με αυτά τα ελλείμματα είναι κυρίως μετανάστες και πρόσφυγες, αλλά και ημεδαποί, κυρίως άτομα με χαμηλή εξειδίκευση.

Οι λόγοι που γεννούν τα προβλήματα γραμματισμού και αριθμητικής είναι διαφορετικοί και προκύπτουν επειδή είτε το άτομο έχει λάβει ελάχιστη ή καθόλου σχολική εκπαίδευση στη χώρα προέλευσής του, είτε προέρχεται από μια οικογένεια μεταναστών στην οποία η εκπαίδευση ήταν μάλλον παραμελημένη είτε δεν έχει μεν ελλείμματα στη μητρική του γλώσσα αλλά δεν καταλαβαίνει τη γλώσσα της νέας χώρας παραμονής.

Εκτός από τις ικανότητες στην ανάγνωση και τον υπολογισμό που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση ενός επαγγέλματος, οι κοινωνικές ικανότητες δεν είναι λιγότερο σημαντικές δεξιότητες οι οποίες απαιτούνται στον χώρο εργασίας και αναμένονται από τον εργοδότη να διαθέτουν οι εργαζόμενοι. Σύμφωνα με τον Dennis Snower, οικονομολόγο και πρώην πρόεδρο του Ινστιτούτου Παγκόσμιας Οικονομίας, οι κοινωνικές δεξιότητες έχουν την ίδια βαρύτητα με αυτήν που είχε ο γραμματισμός πριν από μερικές εκατοντάδες χρόνια.¹

«Για επιτυχημένες διαπροσωπικές σχέσεις και κοινωνική συμμετοχή, είναι σημαντικό να κατανοήσουμε τους κώδικες συμπεριφοράς και τους κανόνες επικοινωνίας που είναι γενικά αποδεκτοί σε διαφορετικές κοινωνίες και περιβάλλοντα. [...] Οι δεξιότητες περιλαμβάνουν την ικανότητα αναγνώρισης των ικανοτήτων κάποιου, εστίασης, αντιμετώπισης της πολυπλοκότητας, κριτικής σκέψης και λήψης αποφάσεων. Αυτό περιλαμβάνει την ικανότητα να μαθαίνει και να εργάζεται τόσο συνεργατικά όσο και αυτόνομα καθώς και να οργανώνει και να επιμένει στη μάθηση του, να αξιολογεί και να μοιράζεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, να αναζητά υποστήριξη όταν χρειάζεται και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά την καριέρα του και τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις του.»²

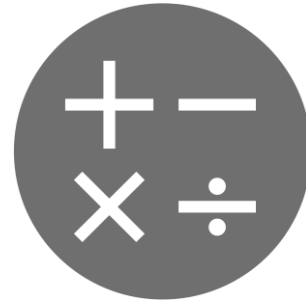
Για το λόγο αυτό, η προσέγγιση σε αυτό το έργο στοχεύει στη βελτίωση της βασικής εκπαίδευσης και των κοινωνικών δεξιοτήτων ως βάση για τη μακροπρόθεσμη ένταξη στην αγορά εργασίας.

¹ <https://www.zeit.de/hamburg/2018-01/elbvertiefung-15-01-2018>

² <https://op.europa.eu/fr/publication-detail/-/publication/297a33c8-a1f3-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF>

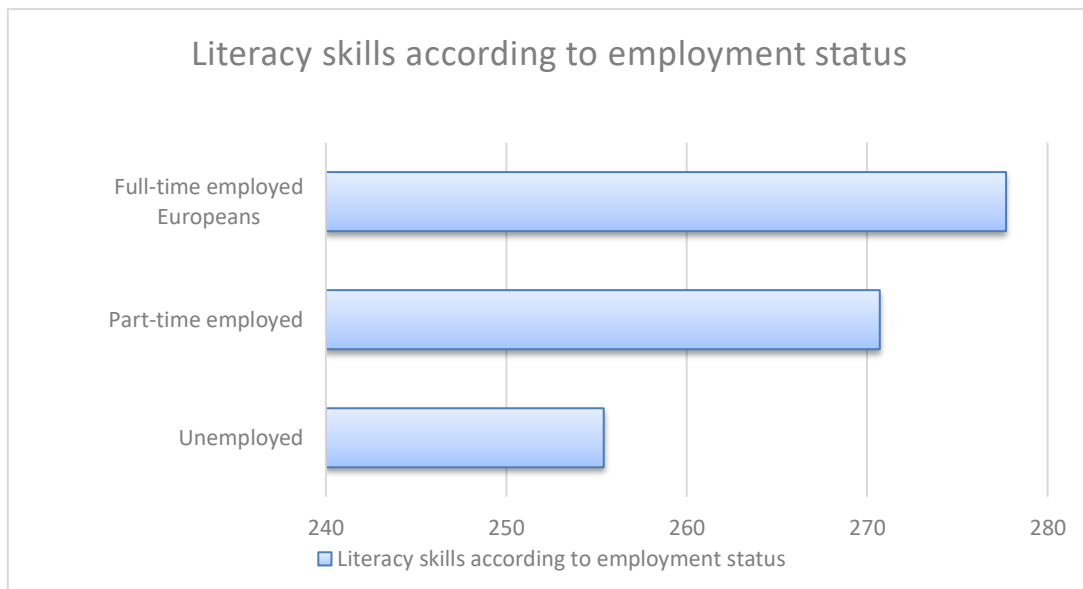
1.1 Ευρωπαίοι

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το σπίτι για περίπου 513 εκατ ανθρώπους ...

... ένας στους πέντε από εμάς και ένας στους τέσσερις δεν μπορεί να διαβάσει, να γράψει ³... και ένας στους τέσσερις δεν μπορεί να υπολογίσει σωστά.⁴

Μελέτες δείχνουν (βλ. Διάγραμμα 1) ότι οι άνεργοι Ευρωπαίοι έχουν πολύ χαμηλότερες δεξιότητες γραφής από τους Ευρωπαίους που εργάζονται με πλήρη απασχόληση.⁵ Ενώ οι εργαζόμενοι πλήρους και μερικής απασχόλησης έχουν μέσο όρο βαθμολογίας άνω του 270 (αντιστοιχεί στο μέσο επίπεδο γραμματισμού), οι άνεργοι έχουν μέσο όρο βαθμολογίας 255,4 (αντιστοιχεί στο βασικό επίπεδο γραμματισμού). Υπάρχει λοιπόν συσχέτιση μεταξύ της ανεργίας και της φτωχής παιδείας, αλλά δεν είναι σαφές σε ποια κατεύθυνση λειτουργεί αυτός ο συσχετισμός. Η ανεργία έχει αρνητικό αντίκτυπο στον γραμματισμό, ο φτωχός γραμματισμός προκαλεί ανεργία ή και οι δύο παράγοντες αλληλοεπηρεάζονται;

Διάγραμμα 1: Δεξιότητες αλφητισμού ανάλογα με την κατάσταση της απασχόλησης

³ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1146&langId=en>

⁴ http://www.eli-net.eu/fileadmin/ELINET/Redaktion/Factsheet-Literacy_in_Europe-A4.pdf

⁵ http://www.eli-net.eu/fileadmin/ELINET/Redaktion/Factsheet-Literacy_in_Europe-A4.pdf

Για άτομα που δεν μπορούν να διαβάσουν, να γράψουν ή να υπολογίσουν, δεν είναι μόνο δύσκολο να βρεθεί ή διατηρηθεί μία θέση εργασίας, υπάρχουν επίσης και άλλες αισθητές επιπτώσεις: ⁴

- υψηλότερος κίνδυνος φτώχειας,
- υψηλότερος κίνδυνος κοινωνικού αποκλεισμού,
- περιορισμένες ευκαιρίες για πολιτιστική και πολιτική συμμετοχή,
- περιορισμένες ευκαιρίες για δια βίου μάθηση και προσωπική ανάπτυξη,
- κακή υγεία που συνδέεται με υψηλότερο κίνδυνο για πολλές ασθένειες, νοσηλεία και κατάθλιψη. Αυτό σημαίνει επίσης 1,5 έως 2 φορές υψηλότερο ποσοστό θανάτου λόγω της έλλειψης δυνατότητας κατανόησης των φυλλαδίων φαρμάκων ή της σωστής ανάγνωσης συνταγών,
- μεγαλύτερη πιθανότητα διάπραξης εγκλημάτων. Μελέτες δείχνουν ότι το 60-80% των κρατουμένων έχουν δεξιότητες ανάγνωσης και γραφής κάτω από τα βασικά επίπεδα. Μεταξύ των ανηλίκων, έως και 85% δεν είναι σε θέση να διαβάζουν και να γράφουν καλά .

Οι επιπτώσεις δεν επηρεάζουν μόνο τα άτομα, αλλά και την κοινωνία στο σύνολό της : ⁴

- Χαμένες αποδοχές και περιορισμένη απασχολησιμότητα
- Χαμένη παραγωγικότητα των επιχειρήσεων
- Υψηλότερες δαπάνες που σχετίζονται με προβλήματα υγείας
- Υψηλότερες δαπάνες για το σύστημα δικαιοσύνης λόγω περισσότερων εγκλημάτων
- Υψηλότερη πιθανότητα για μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας
- Χαμένες ευκαιρίες δημιουργίας πλούτου για άτομα και επιχειρήσεις
- Χαμηλότερη δυνατότητα ανάπτυξης δεξιοτήτων τεχνολογίας στο μέλλον
- Υψηλότερες δαπάνες για κοινωνικές υπηρεσίες και παροχές
- Υψηλότερες δαπάνες για την εκπαίδευση λόγω των σπουδαστών που υστερούν...

1.2 Μετανάστες

Η Ευρώπη και η Κεντρική Ασία είναι από τις σημαντικότερες περιοχές όσον αφορά τις μεταναστευτικές ροές. Ένας μετανάστης είναι «ένα άτομο που απομακρύνεται από τον τόπο συνήθους διαμονής του, είτε εντός χώρας είτε διαμέσου διεθνών συνόρων, προσωρινά ή μόνιμα, και για διάφορους λόγους»⁶. Ειδικά οι μετανάστες με φτωχές γλωσσικές δεξιότητες στη χώρα υποδοχής διατρέχουν υψηλό κίνδυνο ανεργίας, φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Ερώτηση:

- Πόσοι μετανάστες πιστεύετε ότι ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Απάντηση:

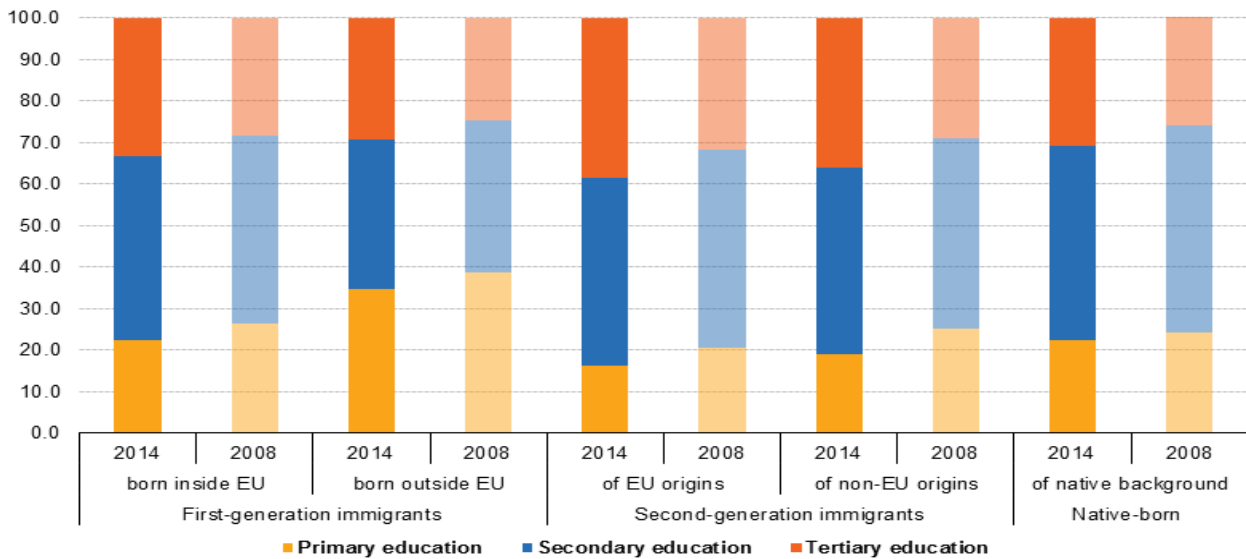
Σήμερα, 31,9 εκατομμύρια μετανάστες ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.¹

Ο αριθμός αυτός είναι τριπλάσιος από τον πληθυσμό της Ελλάδας¹.

⁶ <https://www.iom.int/who-is-a-migrant>

Το παρακάτω γράφημα παρέχει πληροφορίες σχετικά με την εκπαίδευση που έχουν λάβει οι μετανάστες πρώτης και δεύτερης γενιάς (γεννημένοι εντός και εκτός της ΕΕ, αντίστοιχα) σε σύγκριση με τους γηγενείς.

Source: Eurostat, LFS 2014 ad hoc module

Διάγραμμα 2 : Εκπαιδευτικό επίτευγμα μεταναστών πρώτης και δεύτερης γενιάς ⁷

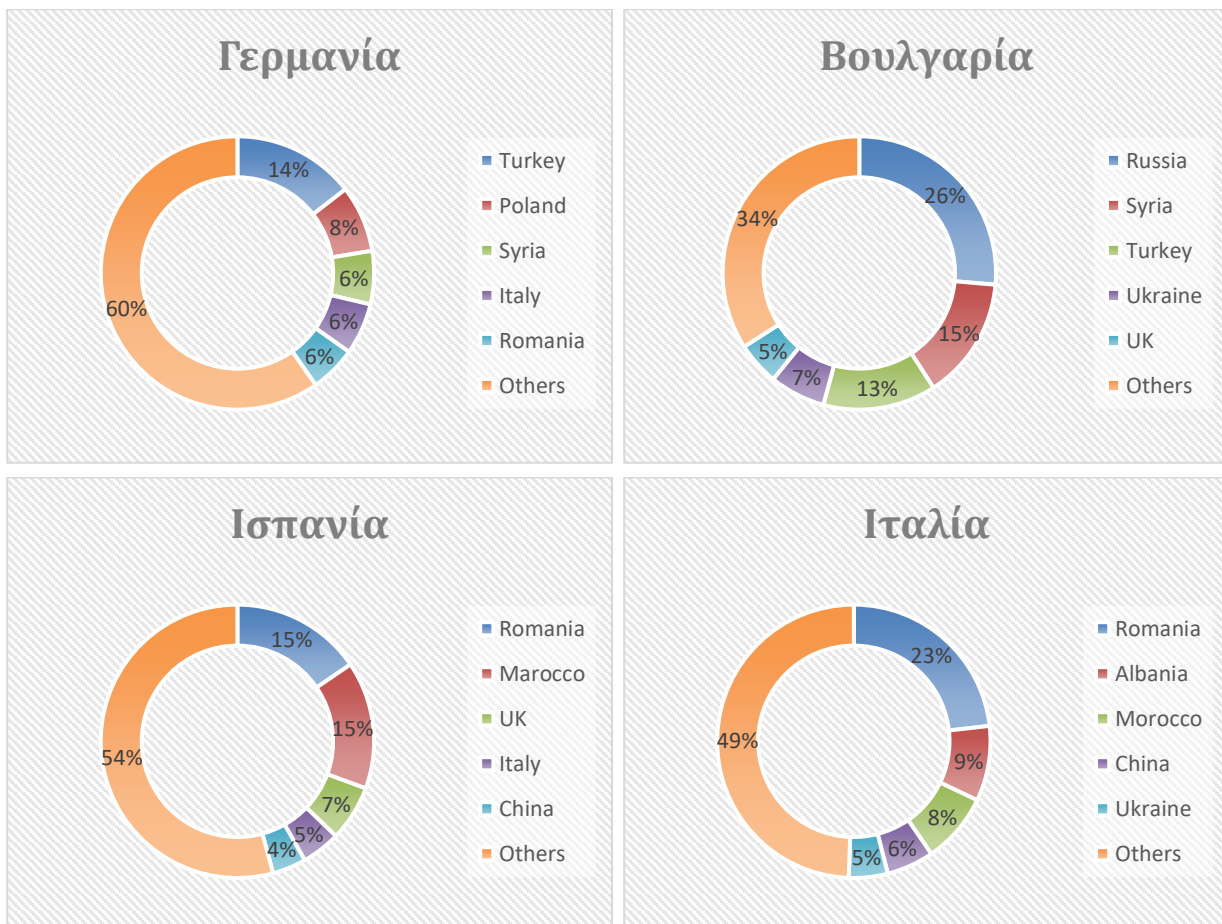
Όπως φαίνεται, η ομάδα "μετανάστες πρώτης γενιάς - γεννημένες εκτός ΕΕ" ("first generation immigrants - born outside EU") με 34% έχει το υψηλότερο ποσοστό πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ακολουθούμενο από 37% δευτεροβάθμια και 29% τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ η ομάδα "δεύτερης γενιάς - μη κοινοτικής καταγωγής" ("second-generation - of non EU origins") με μόνο 19% έχει ήδη χαμηλότερο ποσοστό πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση 44% και τριτοβάθμια εκπαίδευση 37%.

Η «πρώτη γενιά - γεννημένη εντός της ΕΕ» ("First generation - born inside EU") δεν έχει φτωχή απόδοση, ναι μεν μόνο το 21% έχει πρωτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά οι περισσότεροι έχουν δευτεροβάθμια εκπαίδευση (46%) και τριτοβάθμια (33%) εκπαίδευση. Σε σύγκριση με όλες τις ομάδες, η "Δεύτερη γενιά - καταγωγής ΕΕ" ("Second-generation - of EU origins") αποδίδει καλύτερα στην πρωτοβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση: μόνο το 17% έχει πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ακολουθούμενο από 39% τριτοβάθμια εκπαίδευση και 44% δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

⁷ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/images/d/d2/Educational_attainment_level_distribution_by_migration_status_and_background%2C_25-55_age_group%2C_2014_and_2008.png

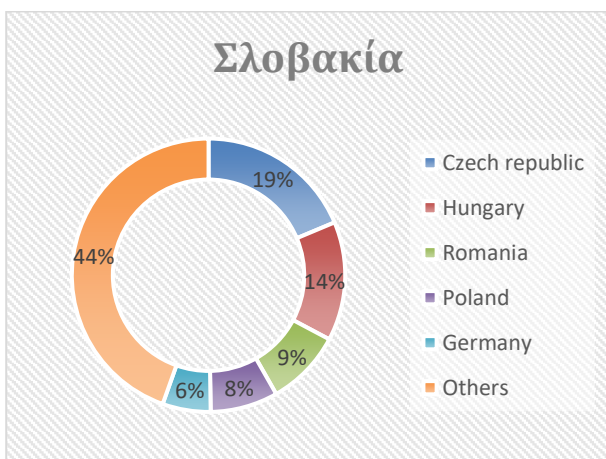
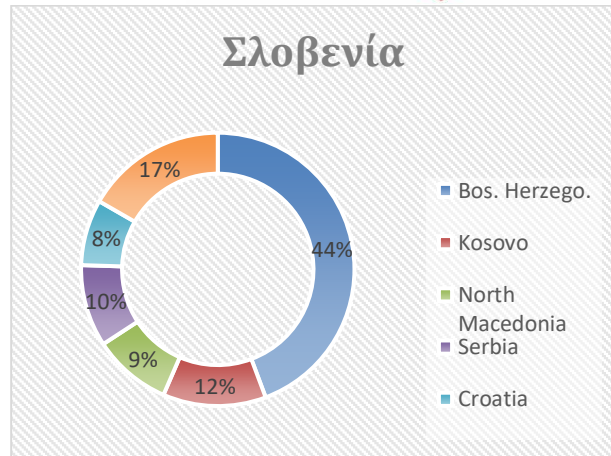
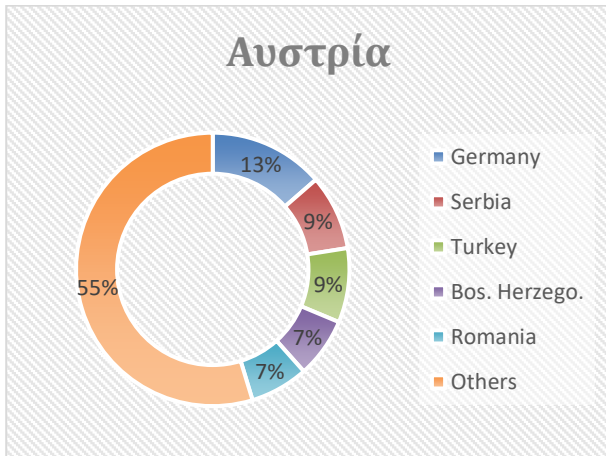
Ενώ οι γηγενείς με 21% έχουν ελαφρώς υψηλότερο ποσοστό πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, χαμηλότερο ποσοστό τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (31%) και το υψηλότερο ποσοστό δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (48%). Η ομάδα «μετανάστες πρώτης γενιάς - γεννημένοι εκτός ΕΕ» ("first generation immigrants - born outside EU") έχει τις περισσότερες δυσκολίες να περάσει από την πρώτη εκπαιδευτική πορεία και ως εκ τούτου χρειάζεται περισσότερη υποστήριξη στην επαγγελματική του σταδιοδρομία.

Οκτώ διαφορετικοί από οκτώ διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες εργάζονται μαζί στο έργο Workplace Basic Skills. Τα ακόλουθα γραφήματα προορίζονται να δείξουν από πού προέρχονται οι μετανάστες από τις μεμονωμένες χώρες [8] Δυστυχώς, δεν υπάρχουν τρέχοντα στοιχεία για την Ελλάδα. Μπορούμε όμως να πούμε ότι το 2011 οι περισσότεροι μετανάστες προέρχονταν από την Αλβανία, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και το Πακιστάν⁹.

⁸<https://bit.ly/2XO0DAR>

⁹<https://bit.ly/2QUISxJ>

1.3 Πρόσφυγες

Ερχόμαστε τώρα στην τελευταία ομάδα στόχο, τους πρόσφυγες. Ένας πρόσφυγας είναι «ένα πρόσωπο που διαμένει εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του για λόγους εθνικότητας, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε μια συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων και είναι ανίκανο ή απρόθυμο να το πράξει λόγω του νόμιμου φόβου διώξεων»¹⁰.

Ερώτηση:

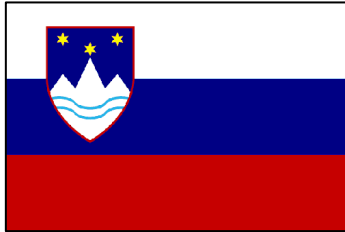
Πόσοι πρόσφυγες πιστεύετε ότι υπέβαλαν αίτηση ασύλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2018 ;

Πόσοι πρόσφυγες ζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση στα τέλη του 2017 ;

¹⁰ <https://www.who.int/migrants/about/definitions/en/>

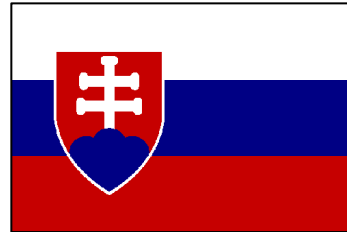
Ανάλυση

Το 2018, 580.800 πρόσφυγες υπέβαλαν αίτηση ασύλου στην Ευρώπη ¹¹

Αυτό αντιστοιχεί στο ένα τέταρτο του πληθυσμού της Σλοβενίας.

Στο τέλος του 2017 υπήρχαν περισσότεροι από 6 εκατομμύρια πρόσφυγες που ζούσαν στην Ευρώπη.

Το οποίο αντιστοιχεί στον πληθυσμό της Σλοβακίας.

Παρά τον υψηλό αριθμό αιτούντων άσυλο στην Ευρώπη, λίγα πράγματα είναι γνωστά για την ομάδα αυτή. Σύμφωνα με την Eurostat, οι μεγαλύτερες ομάδες προέρχονται από ¹²

Συρία (29%),

Αφγανιστάν (14%)

και Ιράκ (10%).

Δεν υπάρχουν συστηματικά στοιχεία για το επίπεδο εκπαίδευσης ή επαγγελματικής τους εμπειρίας. Ωστόσο, εκτιμάται ότι έως και το 15% των νέων αιτούντων άσυλο έχουν πτυχίο πανεπιστημίου, το 50% έχουν δευτεροβάθμια εκπαίδευση και το 30-40% είναι αναλφάβητοι ή έχουν μόνο πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

¹¹ <http://www.europarl.europa.eu/news/de/headlines/society/20170629STO78630/asyl-und-migration-zahlen-und-fakten>

¹² https://www.bertelsmann-stiftung.de/fileadmin/files/user_upload/Studie_NW_From_Refugees_to_Workers_Vol1.pdf

2. Δουλεύοντας με την ομάδα στόχο

2.1 Κίνητρα και ερεθίσματα

Εάν κάποιος κοιτάξει την ανθρώπινη συμπεριφορά στο σύνολό της, συχνά δεν είναι ορθολογικά προσανατολισμένη προς έναν σκοπό: το κίνητρο για μια συμπεριφορά δεν πρέπει να βρίσκεται έξω από μια συμπεριφορά, αλλά μπορεί να βρίσκεται στην ίδια τη συμπεριφορά. Ως εκ τούτου, υπάρχουν πολλά πράγματα που είναι εντελώς παράλογα από οικονομική άποψη, όπως ο εθελοντισμός ή ο αθλητισμός υψηλού κινδύνου. Στην ψυχολογία, αυτή η απόλαυση μιας δραστηριότητας αναφέρεται ως εγγενές κίνητρο.

Υπάρχουν δύο διαφορετικοί τύποι κινήτρων που οδηγούν τους ανθρώπους: τα εξωγενή και τα ενδογενή ή εσωτερικά κίνητρα. Το εξωγενές κίνητρο προέρχεται από τα αποτελέσματα μιας συμπεριφοράς (έπαινος και αναγνώριση από άλλους) και από εξωτερικές συνέπειες, για παράδειγμα, κίνητρα όπως το χρήμα. Είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό σε δομημένες δραστηριότητες που απαιτούν λίγη αυτονομία. Το εσωτερικό κίνητρο προέρχεται από την εμπειρία της ίδιας της συμπεριφοράς ή την προσδοκία αυτής της εμπειρίας. Είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό σε σύνθετες δραστηριότητες που απαιτούν μεγάλη προσωπική ευθύνη, δημιουργικότητα και αυτονομία.

Δεδομένου ότι τα διάφορα μαθήματα του Workplace Basic Skills είναι κυρίως μαθήματα αυτομάθησης, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να προωθηθεί το εσωτερικό κίνητρο των εκπαιδευομένων. Παρακάτω αναφέρονται μερικές προσεγγίσεις τις οποίες, ως εκπαιδευτής, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε στο διαδικτυακό ή στο συνδυασμένο μάθημα μάθησης:

- Ανακοινώστε το νόημα εξηγώντας τις προοπτικές εργασίας (εάν είναι απαραίτητο δείξτε παραδείγματα) ή εξηγήστε πώς το μάθημα βοηθά τους συμμετέχοντες να γίνουν πιο ανεξάρτητοι στην καθημερινή τους ζωή.
- Κάντε τους να αισθάνονται υπεύθυνοι για κάτι.
- Δώστε τους την αίσθηση ότι είναι ανεξάρτητοι αφήνοντας τους συμμετέχοντες να αποφασίσουν μόνοι τους όταν θέλουν να μάθουν.
- Δώστε τους την αίσθηση μιας πρόκλησης, αλλά μην υπερβάλετε.
- Δημιουργήστε μια θετική ατμόσφαιρα: Θέστε κανόνες, χρονοδιαγράμματα κ.λπ.
- Αποφύγετε τους φόβους: Αυτό μπορεί να είναι για παράδειγμα το άγχος της εξέτασης ή ο φόβος της αμηχανίας, χωρίς να τους ασκείτε υπερβολική πίεση.
- Διαμεσολαβήστε την εξάσκηση της γλώσσας: Επισημάνετε μέρη που μπορούν να εξασκήσουν τις νέες γλωσσικές τους δεξιότητες απευθείας.
- Εκτιμήστε τη μητρική γλώσσα των συμμετεχόντων σας: εκφραστείτε θετικά για την πολυγλωσσία.
- Διαμορφώστε μαθησιακούς στόχους: Δεν έχουν όλοι τον ίδιο στόχο! Δεν χρειάζεται όλοι να μάθουν τη γλώσσα σε επίπεδο C2 και να είναι σε θέση να κατανοήσουν και να αποκωδικοποιήσουν τα πάντα!

Τα κίνητρα μπορούν να ενθαρρυνθούν μέσω ερεθισμάτων. Τα τρία πιο σημαντικά ερεθίσματα είναι:

- **Σχόλια:** Δώστε τακτικά και άμεσα σχόλια. Γιορτάστε τις μικρές επιτυχίες και επαινέστε πολύ, δώστε σχόλια σχετικά με την πρόοδο της μάθησής τους.
- **Ο εκπαιδευτής ως σύντροφος στη μαθησιακή διαδικασία:** Να είστε στο ίδιο επίπεδο με τους συμμετέχοντες στο μάθημα, να παρέχετε διευκρινίσεις για τις ατομικές τους ανάγκες ανάπτυξης, να ορίσετε κοινούς στόχους ανάπτυξης ικανοτήτων, να επιλέξετε κατάλληλες προκλήσεις για ανάπτυξη ικανοτήτων, να αντανakλάτε μαζί τη διαδικασία ανάπτυξης, κτλ.
- **Βαθμολογία:** Σκεφτείτε πόσους πόντους (βαθμούς) θα δώσετε για το εκπαιδευτικό υλικό. Δώστε ένα χαρτί που περιέχει έναν πίνακα σε κάθε συμμετέχοντα και ζητήστε του να εισάγει τους πόντους του και το όνομά του. Εάν οι συμμετέχοντες επαναλάβουν το εκπαιδευτικό υλικό, πρέπει να εισάγουν ξανά τους πόντους. Κατά τη σύγκριση, πιθανότατα θα διαπιστώσουν ότι έχουν βελτιωθεί.

2.2 Μάθηση μέσα σε μια κοινωνική διαδικασία: Εστίαση στην ομαδική εργασία

Γνωρίζοντας τα ειδικά ψυχολογικά χαρακτηριστικά και τα πρότυπα της κοινωνικής συμπεριφοράς που εμφανίζονται από αυτήν τη συγκεκριμένη ομάδα-στόχο (χαμηλή αυτοεκτίμηση, φόβος, αίσθημα ντροπής, τάση απομόνωσης, κλπ.), η κατάρτιση για τη βελτίωση των βασικών δεξιοτήτων στο χώρο εργασίας θα πρέπει να βασίζεται συνεχώς στην παρακίνηση των εκπαιδευόμενων ώστε να αλληλεπιδρούν και να εργάζονται ομαδικά με πολλούς τρόπους προκειμένου να αντιμετωπίζουν τα αντίστοιχα προβλήματα με έναν πιο αποτελεσματικό και εποικοδομητικό τρόπο. Αλλά η μάθηση σε ομάδες είναι μια μεγάλη πρόκληση, καθώς διαφορετικοί χαρακτήρες πρέπει να αλληλεπιδρούν και να συνεργάζονται σε μια εργασία. Χωρίς κατάλληλες συνθήκες πλαισίου, αυτό μπορεί γρήγορα να οδηγήσει σε συγκρούσεις.

Οι προϋποθέσεις για μια επιτυχημένη ομαδική εργασία είναι, μεταξύ άλλων, ότι τα μέλη της ομάδας λαμβάνουν και βιώνουν υποστήριξη εντός της ομάδας ¹³, συναντώνται με αμοιβαίο ενδιαφέρον και αισθάνονται ότι λαμβάνουν αναγνώριση μέσα στην ομάδα και από αυτήν. Ωστόσο, το δυναμικό των κινήτρων μπορεί να αξιοποιηθεί πλήρως μόνο εάν οι συμμετέχοντες όχι μόνο απολαμβάνουν να συνεργάζονται αλλά και να συνεργάζονται αποτελεσματικά.

Ερώτηση:

- Ποιοι πιστεύετε ότι είναι οι παράγοντες που προωθούν τα κίνητρα σε μια ομάδα;

Απάντηση:

Οι μελέτες επισημαίνουν δύο παράγοντες που προωθούν τα κίνητρα εντός των ομάδων: **μια σαφή δομή εργασίας** από τη μία πλευρά και **μια εικόνα για το νόημα της συνεργασίας** από την άλλη.

Επομένως, βεβαιωθείτε ότι έχετε επικοινωνήσει σαφώς και τα δύο σημεία και ότι έχετε ορίσει σαφείς κανόνες στην αρχή της κατάρτισης.¹⁴

Συμβουλές:

- Λάβετε σαφείς αποφάσεις (θέμα, χρόνος επεξεργασίας κ.λπ.).
- Συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων.
- Εκτιμήστε τα δυνατά σημεία των συμμετεχόντων.
- Μην αξιολογείτε/κρίνετε τους συμμετέχοντες.
- Διατυπώστε τους μαθησιακούς στόχους με σαφήνεια.
- Εξηγήστε τις αναθέσεις εργασίας μέχρι να είναι σαφείς σε όλους.

¹³ <https://wb-web.de/wissen/methoden/gruppenarbeit.html>

¹⁴ <https://wb-web.de/material/methoden/gruppenarbeit-souveranes-leiten-in-der-ersten-gruppenphase-1.html>

- Αξιολογήστε τα αποτελέσματα εργασίας μικρών ομάδων και εκτιμήστε τα.
- Να γνωρίζετε ότι οι άγνωστες μέθοδοι μπορεί να είναι ενοχλητικές, ειδικά στην αρχή.

Παράδειγμα: Διαδικασία για την εισαγωγή της ομαδικής εργασίας ¹⁵

1. Η ομαδική εργασία πρέπει πρώτα να γίνει κοινό κτήμα	<ul style="list-style-type: none"> • Ξεκινήστε τη συνεργασία με απλή συνεργασία. • Ορίστε εργασίες με πολύπλοκο καταμερισμό εργασίας αργότερα.
2. Η ομαδική εργασία και η μάθηση γενικά απαιτούν κανόνες:	<ul style="list-style-type: none"> • Χρησιμοποιήστε τους κανόνες ως προφύλαξη συγκρούσεων. • Όσο λιγότερο κίνητρα έχουν οι συμμετέχοντες, τόσο πιο σημαντικοί είναι οι κανόνες.
3. Αξιολογήστε την ομαδική εργασία:	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτιμήστε την ομαδική απόδοση αντί για την ατομική απόδοση. • Η υποχρέωση για συνεργασία αυξάνεται όταν το αποτέλεσμα πρέπει να αποφασιστεί από κοινού. • Ενθαρρύνετε τον προβληματισμό σχετικά με τη διαδικασία συνεργασίας.
4. Η ομαδική εργασία απαιτεί κατανομή ρόλων και αρμοδιοτήτων:	<ul style="list-style-type: none"> • Αναθέστε ρόλους στους εκπαιδευόμενους οι οποίοι θα ενημερώνουν σχετικά. • Εφαρμόστε έλεγχο χρόνου - αυτό προάγει την αποτελεσματικότητα. • Εάν είναι απαραίτητο, ορίστε "φύλακες θεμάτων" για να βεβαιωθείτε ότι η ομάδα δεν απομακρύνεται από το πραγματικό θέμα.

2.3 Εκμάθηση στο πλαίσιο της οικογένειας και της κοινότητας

Η εκμάθηση στο πλαίσιο της οικογένειας και της κοινότητας είναι και τα δύο παραδείγματα μιας απλής αλλά ριζοσπαστικής έννοιας - ότι η μάθηση πρέπει να παρέχεται εκεί που βρίσκονται οι άνθρωποι, αντί να πρέπει να πάνε σε μια τοποθεσία, όπως ένα κολέγιο, που είναι έξω από τον καθημερινό τρόπο ζωής τους.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι άνθρωποι δεν μπορούν να εγκαταλείψουν τις τοποθεσίες τους - για παράδειγμα, λόγω ευθύνης φροντίδας, γεωγραφικής απομόνωσης, κακών μεταφορικών συνδέσεων, σωματικών περιορισμών, ψυχοσωματικών παθήσεων ή ψυχικών ασθενειών. Μπορεί να υπάρχουν άλλες δυσκολίες με την παρακολούθηση σε ένα κολέγιο, όπως η μη εξοικείωση ή ο

¹⁵ <https://wb-web.de/material/methoden/vier-regeln-fur-die-gruppenarbeit.html>

φόβος προς τέτοια ιδρύματα. Με άλλα λόγια, τα διάφορα εμπόδια που επηρεάζουν την μάθηση στους ενήλικες μπορεί να λειτουργήσουν ακόμη πιο έντονα όταν αναμένεται να εγκαταλείψουν την οικογένεια ή την περιοχή τους για να ακολουθήσουν μια πορεία μάθησης η οποία μπορεί να είναι τρομακτική για μερικούς ανθρώπους.

Μέσω της οικογενειακής και κοινοτικής μάθησης, η μάθηση καθίσταται δυνατή σε ένα περιβάλλον χωρίς εμπόδια, ήσυχο και οικείο. Δεν υπάρχουν μεγάλα ταξίδια, που σημαίνει λιγότερη οργανωτική προσπάθεια και άγχος για τους εκπαιδευόμενους. Και παρόλο που η μάθηση γίνεται στο σπίτι, είναι σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι να μην είναι μόνοι. Είναι σημαντικό εσείς ως εκπαιδευτής να καταστήσετε σαφές στους συμμετέχοντες στο μάθημά σας ότι μπορούν να έρχονται σε επαφή με εσάς για να κάνουν ερωτήσεις ή αναφέρουν προβλήματα ανά πάσα στιγμή. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω e-mail, συνομιλία κειμένου ή μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας. Επιπλέον, είναι επίσης σημαντικό να αποσαφηνιστούν οι τεχνικές απαιτήσεις πριν από την έναρξη του μαθήματος για να διασφαλιστεί η ομαλή διαδικασία.

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους η μάθηση μπορεί να πραγματοποιηθεί τοπικά. Αυτά περιλαμβάνουν:

- Η διεξαγωγή μαθημάτων σε μέρη όπως κοινοτικά κέντρα (εκκλησίες / τζαμιά κ.λπ.), διαμερίσματα, αίθουσες χωριών, φυλακές και νοσοκομεία.
- Ηλεκτρονική μάθηση, όπου οι μαθητές έχουν πρόσβαση στη μάθηση κυρίως ή εξ ολοκλήρου μέσω του Διαδικτύου. Η αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, ωστόσο, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως δεδομένη, επομένως είναι απαραίτητο ένα ορισμένο ποσοστό πραγματικής παρακολούθησης. Οι εκπαιδευτές είναι υπεύθυνοι για την κοινή διαδικασία διδασκαλίας-μάθησης. Μπορούν επομένως να συνδυάσουν διαφορετικές ιδέες διδασκαλίας - για παράδειγμα το συντονισμό της ομαδικής διαδικασίας με επαγγελματική υποστήριξη.
- Εκμάθηση στο χώρο εργασίας ¹⁶: Αυτό περιλαμβάνει την εκπαίδευση ενηλίκων στο χώρο εργασίας, με αναφορά στο χώρο εργασίας, ως προετοιμασία για επανεισδοχή ή επαγγελματική αλλαγή. Η ιδέα είναι περιεκτική, επειδή δεν απευθύνεται μόνο σε ομάδες-στόχους που βρίσκονται επί του παρόντος σε σχέση εργασίας.
- Εκπαίδευση μικτής λειτουργίας, με την ηλεκτρονική μάθηση που υποστηρίζεται από την ευκαιρία να παρακολουθήσετε μαθήματα τοπικά ή στο χώρο εργασίας.

2.4 Σεβασμός της διαφορετικότητας και της δημοκρατίας

«Ο κόσμος είναι ένα πολύχρωμο διαφορετικό μέρος, το ίδιο και οι χώροι εργασίας μας».

Στο χώρο εργασίας συναντάμε ανθρώπους με ετερογένεια. Ένας αριθμός παραγόντων ορίζουν την ετερογένεια. Έτσι, μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με:

- την ηλικία και το φύλο
- την υπάρχουσα βάση γνώσεων

¹⁶ <https://erwachsenenbildung.at/aktuell/nachrichten/10076-workplace-learning-ist-mehr-als-lernen-am-arbeitsplatz.php>

- τα ενδιαφέροντα
- είδη μορφών μάθησης / στυλ μάθησης
- κίνητρο για μάθηση
- πολιτιστικό και κοινωνικό υπόβαθρο...

Η ποικιλομορφία θεωρείται συχνά εμπόδιο στην επίτευξη ενός μαθησιακού στόχου, αλλά μπορεί επίσης να θεωρηθεί ως μια μεγάλη ευκαιρία για τον εμπλουτισμό της εμπειρίας των συμμετεχόντων. Όχι μόνο οι συμμετέχοντες στο μάθημά σας θα διαφέρουν ως προς τους παράγοντες ετερογένειας τους, αλλά λόγω της μάθησης με βάση τις ανεπτυγμένες ιστορίες με συγκεκριμένη αφήγηση, οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να συνοδεύσουν τέσσερις διαφορετικούς χαρακτήρες την πρώτη ημέρα που ξεκινούν την εργασία τους (βλ. Κεφάλαιο 4.2: μάθηση με βάση ιστορίες). Με αυτόν τον τρόπο οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν αφενός πώς να αντιμετωπίζουν άμεσα την ποικιλομορφία και αφετέρου μαθαίνουν να μπαίνουν σε διαφορετικούς ρόλους.

Η προσέγγιση του έργου WBS δίνει στους εκπαιδευόμενους μια εικόνα της διαφορετικότητας μέσω διαφορετικών χαρακτήρων από διαφορετικές χώρες προέλευσης. Επιπλέον, αμφισβητούνται οι τυποποιημένοι ρόλοι που χαρακτηρίζουν το φύλο. Με αυτόν τον τρόπο, προσφέρονται στους εκπαιδευόμενους ταυτότητες που ταυτόχρονα διαπερνούν τα τυπικά πολιτιστικά πρότυπα.

Περισσότερες συμβουλές για την αντιμετώπιση της ποικιλομορφίας ¹⁷:

- Αφήστε τους συμμετέχοντες να συνεργαστούν σε μικρές ομάδες
- Βεβαιωθείτε ότι λειτουργούν επικοινωνιακά μεταξύ τους.
- Δημιουργήστε μια ατμόσφαιρα στην οποία γίνεται σεβαστή κάθε προοπτική.
- Λύστε μαζί προβλήματα.
- Ξεπεράστε τις συγκρούσεις μαζί.
- Καθιερώστε κανόνες συνεργασίας μεταξύ τους.

Ως εκπαιδευτικός / εκπαιδευτής πρέπει και εσείς επίσης να αναπτύξετε ικανότητες ποικιλομορφίας:

Να έχετε αυτοεπίγνωση	<ul style="list-style-type: none"> • Προσδιορίστε παράγοντες στην ανατροφή σας που ενδέχεται να δημιουργήσουν δυσκολίες. • Αναγνωρίστε τις στιγμές που οι δικές σας προκαταλήψεις επηρεάζουν την κρίση ή τη συμπεριφορά σας.
Συμπεριφερθείτε σε όλους με σεβασμό και ως μοναδικά άτομα	<ul style="list-style-type: none"> • Προφέρετε σωστά τα ονόματά τους • Μάθετε ποιες λέξεις είναι προσβλητικές και ποιες είναι αποδεκτές για να περιγράψετε διαφορετικές ομάδες. • Μάθετε τι είδους συμπεριφορά μπορεί να είναι - ακούσια - προσβλητική.
Συνεχίστε τη μάθηση, για παράδειγμα:	<ul style="list-style-type: none"> • Ζητήστε σχόλια από συναδέλφους. • Εξερευνήστε διαφορετικές απόψεις.

¹⁷ <https://wb-web.de/wissen/lehren-lernen/heterogenitat.html>

	<ul style="list-style-type: none"> • Μελετήστε άλλους πολιτισμούς και απόψεις. • Μάθετε από τα λάθη σας.
Αναπτύξτε καλή επικοινωνία	<ul style="list-style-type: none"> • Κατανοήστε την πολιτιστική διαφορά στην επικοινωνία. • Προσαρμόστε την ομιλία σας για μη γηγενείς ομιλητές της γλώσσας τους. • Ακούστε προσεκτικά. • Ελέγξτε και επιβεβαιώστε ότι τα μηνύματά τους έχουν κατανοηθεί σωστά από εσάς.
Να λειτουργείτε χωρίς αποκλεισμούς	<ul style="list-style-type: none"> • Βεβαιωθείτε ότι δεν μένει κανένας εκτός. • Δημιουργήστε μια ατμόσφαιρα στην οποία οι μαθητές αισθάνονται ασφαλείς να μιλούν ελεύθερα. • Καλωσορίστε νέες απόψεις.
Να είστε διεκδικητικοί	<ul style="list-style-type: none"> • Ενθαρρύνετε τα θύματα παρενόχλησης ή διακρίσεων να μιλήσουν. • Αντισταθείτε στις διακρίσεις εναντίον άλλων.
Επεκτείνετε τα δίκτυά σας	<ul style="list-style-type: none"> • Αναπτύξτε προσωπικές και επαγγελματικές επαφές με άτομα με διαφορετικό υπόβαθρο.

2.5 Δημοκρατία

Δεν έχουν όλοι οι ενήλικες ίση πρόσβαση στην πολιτική εκπαίδευση – αγωγή του πολίτη. Η πολιτική εκπαίδευση έχει τη λειτουργία να συνοδεύει τη δημοκρατική μάθηση των ανθρώπων. Η πολιτική εκπαίδευση στοχεύει να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την ιδέα για τα ανθρώπινα δικαιώματα της ίσης κοινωνικής και πολιτικής συμμετοχής.¹⁸

Συμβουλές για τη διδασκαλία της δημοκρατίας στην εκπαίδευση:²¹

Αναπτύξτε την αίσθηση του ανήκειν	Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να ενθαρρύνονται να αισθάνονται ότι ανήκουν στην κοινωνία ή στην τοπική κοινότητα. Θα πρέπει να κληθούν να δουν τον εαυτό τους ως ισότιμο τμήμα της κοινωνίας.
Η κατανόηση της πολιτικής ως ζήτημα	Οι συμμετέχοντες πρέπει να κατανοήσουν ότι πρέπει να ενδιαφέρονται επίσης για κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα. Πρέπει να αντιλαμβάνονται πού η καθημερινή τους ζωή έχει

¹⁸ <https://alphabuendnis-mitte.de/2018/03/22/politische-bildung-in-der-grundbildung-eine-materialsammlung-fuer-die-praxis/>

	σημεία επαφής με πολιτικά ζητήματα.
Πολιτική ενδυνάμωση	Οι συμμετέχοντες πρέπει να κληθούν να λάβουν μέρος στις πολιτικές αποφάσεις και να βοηθήσουν στη διαμόρφωση της κοινωνίας.
Γνωριμία με τους τρόπους συμμετοχής	Στους συμμετέχοντες πρέπει να διδαχθούν διάφορες δυνατότητες για το πώς μπορούν να συμμετέχουν κοινωνικά και πολιτικά.
Δοκιμές ευκαιριών συμμετοχής	Οι συμμετέχοντες όχι μόνο πρέπει να γνωρίσουν απλές μορφές συμμετοχής στη θεωρία, αλλά πρέπει επίσης να τις δοκιμάσουν στην πράξη (π.χ. με ψηφοφορία, επιρροή στο περιεχόμενο ή στο σχεδιασμό των μαθημάτων, παιχνίδια προσομοίωσης / παιχνίδια ρόλων).
Εκπροσώπηση συμφερόντων	Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν τα συμφέροντά τους και να υπερασπίζονται αυτούς τους.
Ανάπτυξη και διαμόρφωση δεξιοτήτων	Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να αναπτύξουν μια αίσθηση κοινότητας, να ανακαλύψουν κοινά ενδιαφέροντα και να δείξουν αλληλεγγύη μεταξύ τους και με άλλους.
Διαμόρφωση γνώμης	Ζητήστε τη γνώμη των συμμετεχόντων. Ενθαρρύνετε τους να αναπτύξουν τη δική τους θέση σε ένα θέμα, να το αμφισβητήσουν και να το εκπροσωπήσουν μπροστά σε άλλους.
Δημοκρατικός χειρισμός άλλων απόψεων	Οι συμμετέχοντες πρέπει να εξασκηθούν στο πώς να ανέχονται τις αντίθετες απόψεις, πώς να σταθμίζουν διαφορετικές θέσεις μεταξύ τους και πώς να αφήνουν να ειπωθούν άλλες απόψεις και να τις αποδεχθούν.

2.6 Πτυχές ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου

Καθώς οι περισσότεροι πρόσφυγες προέρχονται από τη Συρία, το Αφγανιστάν και το Ιράκ και αυτές οι χώρες έχουν πατριαρχική επιρροή, είναι σημαντικό να φέρουμε την επικρατούσα στάση της Ευρώπης, την ισότητα και τη δικαιοσύνη των φύλων, πιο κοντά στην ομάδα-στόχο. Η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σημαίνει ότι τα συμφέροντα των ανδρών και των γυναικών λαμβάνονται υπόψη σε όλα τα κοινωνικά και πολιτικά προγράμματα. Το φύλο σημαίνει την θεώρηση της πραγματικότητας και

των δύο φύλων, καθώς ορισμένοι κανονισμοί μπορούν να έχουν διαφορετικά αποτελέσματα σε αυτά. Αυτό ισχύει όχι μόνο για κανονισμούς με στόχο ίσων ευκαιριών, αλλά και για όλους τους κανονισμούς, γι 'αυτό χρησιμοποιείται ο όρος "mainstreaming". Ουσιαστικά, δεν υποτίθεται ότι το "ανδρικό μοντέλο" (π.χ. άνδρες ως κύριοι δημιουργοί εισοδημάτων με καριέρα χωρίς διακοπή λόγω υποχρεώσεων φροντίδας) είναι ο κανόνας στον οποίο οι γυναίκες πρέπει να προσαρμόζονται σε οποιαδήποτε περίπτωση, αλλά αναγνωρίζεται ότι υπάρχουν πολλά μοντέλα ίσης αξίας. Η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου επηρεάζει και τα δύο φύλα: υπάρχουν άνδρες που δεν εντάσσονται στο "ανδρικό πρότυπο" (π.χ. μακροχρόνια άνεργοι) και υπάρχουν γυναίκες που το κάνουν.

Εργασία: Πετάει σαν κορίτσι ...

Σκεφτείτε μαζί στο μάθημά σας ποια είναι τα τυπικά κλισέ για άνδρες και γυναίκες και τι τυπικά λόγια υπάρχουν. Σημειώστε τα.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις ακόλουθες δυνατότητες στο μάθημά σας για να συμπεριλάβετε πτυχές ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου:

1. Συμμετοχή ανδρών και γυναικών στη λήψη αποφάσεων.
2. Εξετάστε εάν ο αντίκτυπος των αποφάσεών σας επηρεάζει διαφορετικά τις γυναίκες και τους άνδρες στον ειδικό τομέα στον οποίο απευθύνεται το μάθημα.
3. Σκεφτείτε τις στερεότυπες έννοιες της «γυναικεία εργασίας» και της «ανδρικής εργασίας». Οι άνδρες και οι γυναίκες συχνά βασίζονται στις επιλογές σταδιοδρομίας τους σε παραδοσιακά πρότυπα και, επομένως, περιορίζουν σοβαρά το φάσμα των επιλογών τους. Τα στερεότυπα του φύλου περιορίζουν την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας και οδηγούν τις γυναίκες να μην μπορούν να διασφαλίσουν την ανεξάρτητη ύπαρξή τους.

Ερωτήσεις που θα μπορούσατε να κάνετε στους συμμετέχοντες στο μάθημα:

- Θα μπορούσατε να φανταστείτε ότι οι χαρακτήρες των ιστοριών, Arman ή ο Nedjad να είναι επίσης γυναίκες;
  - Τι πιστεύετε για τον Nedjad που εργάζεται στον τομέα της φροντίδας;
  - Ερώτηση προς τους άνδρες συμμετέχοντες: Θα μπορούσατε να φανταστείτε ότι εργάζεστε στον τομέα της φροντίδας;
  - Ερώτηση προς γυναίκες συμμετέχουσες: Θα μπορούσατε να φανταστείτε ότι εργάζεστε σε εργοτάξιο;
4. Εάν το πρόγραμμα είναι άκαμπτο, μπορούν οι άνδρες να ενσωματώσουν ευκολότερα τα μαθήματα στο υπάρχον πρόγραμμά τους από τις γυναίκες;
  5. Θεωρείται για τη φροντίδα των παιδιών ότι οι γυναίκες πρέπει να φροντίζουν τα παιδιά πιο συχνά από τους άνδρες;
  6. Οι ισχύοντες κανόνες και οι τιμές εμποδίζουν τη συμμετοχή ανδρών ή γυναικών στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που αξιολογείται;
  7. Σκεφτείτε προσεκτικά τη γλώσσα που πρέπει να χρησιμοποιηθεί: είναι ουδέτερη ως προς το φύλο; Μήπως η γλώσσα σημαίνει ότι το ένα φύλο είναι κατώτερο από το άλλο, ή φέρεται ότι είναι εγγενώς καλύτερα κατάλληλο για την εργασία ή τη μελέτη από το άλλο;
  8. Όταν το μάθημα βρίσκεται σε εξέλιξη, βεβαιωθείτε ότι: Οι γυναίκες και οι άνδρες λαμβάνουν ίση μεταχείριση και ίση προσοχή από τον εκπαιδευτή.
  9. Οι γενικεύσεις για άνδρες και γυναίκες αμφισβητούνται και δεν γίνονται δεκτά τα σεξιστικά αστεία.

2.7 Εργασία στην Ευρώπη

Στην Ευρώπη, οι εργοδότες πρέπει να γνωρίζουν ορισμένους κανόνες για τις ώρες εργασίας και να συμμορφώνονται με τα ελάχιστα πρότυπα που καθορίζονται στις οδηγίες της ΕΕ. Πρέπει να τηρούνται οι κανόνες σχετικά με την ελάχιστη διάρκεια ημερήσιας και εβδομαδιαίας περιόδου ανάπαυσης, διαλείμματα, νυχτερινή εργασία, ετήσια άδεια και μέγιστο εβδομαδιαίο χρόνο εργασίας.

Συζητήστε με τους μαθητές σας τον ακόλουθο πίνακα, ο οποίος περιέχει τις πιο σημαντικές συνθήκες εργασίας στην Ευρώπη. Δεδομένου ότι οι μαθητές είναι κυρίως μετανάστες ή πρόσφυγες, πολλές πτυχές πιθανότατα θα είναι νέες σε αυτούς. Αλλά και για τους γηγενείς είναι σημαντικό να αναθεωρήσουν τις γνώσεις τους σχετικά με αυτούς τους κανονισμούς. Λεπτομερέστερες πληροφορίες για τις μεμονωμένες χώρες μπορείτε να βρείτε στο:

<https://ec.europa.eu/eures/main.jsp?countryId=DE&acro=living&lang=de&parentId=0>

Αναζήτηση εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> • Οι κενές θέσεις εργασίας δημοσιεύονται συνήθως μέσω διαδικτυακών πυλών εργασίας, σε ιστότοπους εταιρειών ή σε έντυπα μέσα. <p>Συμβουλή: Δείξτε στους συμμετέχοντες στο μάθημά σας τις πιο σημαντικές πύλες εργασίας στο Διαδίκτυο και εξηγήστε τους πώς να τις χρησιμοποιούν. Δώστε τους χρόνο να αναζητήσουν ενδιαφέρουσες θέσεις εργασίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μόλις βρεθεί μια κατάλληλη θέση, είναι καιρός να κάνετε αίτηση. Ο αιτών πρέπει να συντάξει βιογραφικό σημείωμα και συνοδευτική επιστολή και να το στείλει στο σωστό πρόσωπο επικοινωνίας. <p>Συμβουλή: Οι συμμετέχοντες στο μάθημα πρέπει να γράψουν τις αιτήσεις τους. Σχολιάστε τις.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εάν η εταιρεία κατατάξει επίσης τον αιτούντα ως πιθανό υποψήφιο, θα κληθείτε είτε σε τηλεφωνική συνέντευξη είτε σε προσωπική συνέντευξη. <p>Συμβουλή: Εξασκηθείτε στην κατάσταση της συνέντευξης στο μάθημα.</p>
Σύμβαση εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> • Εάν ο αιτών λάβει μια δέσμευση, λαμβάνει σύμβαση εργασίας από τον νέο εργοδότη του που περιέχει τους πιο σημαντικούς κανονισμούς. Η σύμβαση εργασίας πρέπει να υπογραφεί και από τις δύο πλευρές. • Η σύμβαση εργασίας πρέπει να περιέχει τις ακόλουθες πληρο-

	<p>φορές: ¹⁹</p> <ul style="list-style-type: none"> - Συμβαλλόμενα μέρη (εργοδότες και εργαζόμενοι) - Τόπος εργασίας - εάν ο τόπος εργασίας δεν είναι σταθερός, θα πρέπει να δηλώνει ότι ο εργαζόμενος θα εργάζεται σε διαφορετικούς χώρους και θα αναφέρει την έδρα της εταιρείας - τίτλος, βαθμός, είδος εργασίας, περιγραφή εργασίας ή σύντομη περιγραφή εργασίας - έναρξη εργασίας - στην περίπτωση συμβάσεων ορισμένου χρόνου: η αναμενόμενη διάρκεια της εργασιακής σχέσης - Αριθμός ημερών άδειας μετ' αποδοχών - Περίοδοι ειδοποίησης για εργοδότες και εργαζόμενους - Αρχικός βασικός μισθός, συχνότητα πληρωμής και άλλα στοιχεία αμοιβών. - Διάρκεια της κανονικής εργάσιμης ημέρας ή εβδομαδιαίας εργάσιμης ώρας. - τις διατάξεις οποιωνδήποτε συλλογικών συμβάσεων που ισχύουν για τους εν λόγω όρους εργασίας.
<p>Συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, αορίστου χρόνου, προσωρινή εργασία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μια σύμβαση εργασίας θεωρείται ως ορισμένου χρόνου εάν η σχέση εργασίας λήγει σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία. • Ένα συμβόλαιο εργασίας θεωρείται αορίστου χρόνου εάν η σχέση εργασίας δεν λήγει σε συγκεκριμένη ημερομηνία. • Προσωρινή εργασία: Εργασία κατά την οποία κάποιος εργάζεται για περιορισμένο χρονικό διάστημα στην εταιρεία άλλου εργοδότη χωρίς να τερματίσει τη σχέση εργασίας με τον προηγούμενο εργοδότη.
<p>Μέγιστος εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας</p> <p>Χρόνος εργασίας = ο χρόνος κατά τον οποίο ο εργαζόμενος βρίσκεται στη διάθεση του εργοδότη και πρέπει να υπακούει στις οδηγίες του</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ο μέσος χρόνος εργασίας ανά περίοδο επτά ημερών δεν υπερβαίνει τις 48 ώρες, συμπεριλαμβανομένων των υπερωριών. • Ο χρόνος εργασίας καθορίζεται από εθνικούς νόμους, κανονισμούς ή διοικητικές διατάξεις ή από συλλογικές συμβάσεις ή εβδομαδιαίες συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.
<p>Ημερήσια ανάπαυση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ελάχιστη περίοδος ανάπαυσης έντεκα συνεχόμενων ωρών ανά 24ωρο.

¹⁹ https://europa.eu/youreurope/business/human-resources/employment-contracts/employment-terms/index_de.htm

<p>Περίοδος εβδομαδιαίας ανάπαυσης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ελάχιστη περίοδος συνεχούς ανάπαυσης 24 ωρών ανά περίοδο επτά ημερών, συν την περίοδο ημερήσιας ανάπαυσης 11 ωρών. • Μπορεί να επιλεγεί μια ελάχιστη περίοδος ανάπαυσης 24 ωρών όπου δικαιολογείται από αντικειμενικές, τεχνικές ή οργανωτικές περιστάσεις.
<p>Διαλείμματα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κάθε εργαζόμενος που έχει ημερήσιο χρόνο εργασίας άνω των έξι ωρών πρέπει να δικαιούται διάλειμμα. Η διάρκεια και οι προϋποθέσεις για ένα τέτοιο διάλειμμα πρέπει να καθορίζονται στις συλλογικές συμβάσεις ή συμφωνίες μεταξύ των κοινωνικών εταίρων ή, ελλείψει τέτοιων συμφωνιών, στην εθνική νομοθεσία.
<p>Διακοπές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τουλάχιστον τέσσερις εβδομάδες άδειας μετ' αποδοχών ανά έτος. Αυτές οι ημέρες άδειας δεν μπορούν να πληρωθούν εκτός εάν η σύμβαση εργασίας λήξει πριν από την πλήρη λήψη της ετήσιας άδειας.
<p>Νυχτερινή εργασία = Απασχόληση μεταξύ 23 μ.μ. και 6 π.μ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κατά μέσο όρο, οι εργαζόμενοι τη νύχτα δεν μπορούν να εργάζονται περισσότερο από οκτώ ώρες ανά 24ωρο. • Οι εργαζόμενοι πρέπει να δικαιούνται δωρεάν αξιολογήσεις υγείας σε τακτά χρονικά διαστήματα πριν και μετά τη νυκτερινή εργασία. Εάν οι εργαζόμενοι έχουν προβλήματα υγείας λόγω νυκτερινής εργασίας, θα πρέπει να μεταφέρονται στην ημερήσια εργασία όποτε είναι δυνατόν.
<p>Χρήματα μπόνους</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σε ορισμένες θέσεις, οι εργαζόμενοι πρέπει να εργάζονται τα σαββατοκύριακα ή τις αργίες. Σε αντάλλαγμα, οι εργαζόμενοι λαμβάνουν χρηματικά μπόνους.
<p>Αναρρωτική άδεια</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σε περίπτωση ασθένειας, ο εργοδότης πρέπει να ενημερώνεται αμέσως για το χρονικό διάστημα που ο εργαζόμενος δεν μπορεί να εργαστεί. • Ρυθμίζεται διαφορετικά από εταιρεία σε εταιρεία για το πότε ο εργαζόμενος χρειάζεται πιστοποιητικό γιατρού.
<p>Λήξη της απασχόλησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οι περίοδοι προειδοποίησης για εργοδότες και εργαζόμενους ορίζονται στη σύμβαση εργασίας και συνήθως απαιτούν γραπτή ειδοποίηση.

3. Παιδαγωγικές αρχές

3.1 Γραμματισμός, αριθμητική και κοινωνικές δεξιότητες

Αφού γνωρίσαμε καλύτερα την ομάδα-στόχο μας, θα δείξουμε τι είναι ο γραμματισμός, η αριθμητική και οι κοινωνικές δεξιότητες που σχετίζονται με την εργασία και πώς μπορούν να καθοριστούν.

3.2 Γραμματισμός: ορισμός

Οι πολύ χαμηλές δεξιότητες ανάγνωσης αποτελούν βασικό εμπόδιο για την ένταξη των δυνητικών εργαζομένων στην αγορά εργασίας. Αλλά πώς μπορεί να οριστεί σαφέστερα ο γραμματισμός;

Ο γραμματισμός είναι κεντρικός σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, ειδικά στη βασική εκπαίδευση, μέσω όλων των τρόπων παράδοσης - τυπικής, μη τυπικής και ανεπίσημης. Ο γραμματισμός για όλους περιλαμβάνει τις εκπαιδευτικές ανάγκες όλων των ανθρώπων σε όλα τα περιβάλλοντα και τα πλαίσια, στο Βορρά και στο Νότο, στις αστικές και αγροτικές περιοχές, σε εκείνους που βρίσκονται στο σχολείο και σε εκείνους που είναι εκτός σχολείου, ενήλικες και παιδιά, αγόρια και κορίτσια, και άντρες και γυναίκες.

(UN 2002: 4)

Η ομάδα εμπειρογνομώνων υψηλού επιπέδου της ΕΕ για τον γραμματισμό (EU High Level Group of Experts on Literacy) ταξινομεί την ανάγνωση, τον γραμματισμό και την αριθμητική σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες: βασική, λειτουργική και πολλαπλή.²⁰ Αυτή η κατηγοριοποίηση σημαίνει ότι ο γραμματισμός και η αριθμητικότητα (η δυνατότητα να κάνει κάποιος υπολογισμούς) είναι μέρος ενός συνεχούς που επιτρέπει στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους επαγγελματίες να καθορίσουν το επίπεδο «που απαιτείται από την κοινωνία» ή «για να συμμετέχουν στην κοινωνία».

Η προσέγγιση στο έργο WBS στοχεύει στην ενίσχυση της «ικανότητας ανάγνωσης και γραφής σε επίπεδο που επιτρέπει σε κάποιον να αναπτυχθεί και να λειτουργήσει στην κοινωνία» και «να εφαρμόσει βασικές μαθηματικές αρχές και διαδικασίες σε καθημερινά περιβάλλοντα». Οι μεταβάσεις στο επόμενο βήμα της πολλαπλής παιδείας πρέπει να εξετάζονται και να καθοδηγούνται συγκεκριμένα από τον εκπαιδευτή.

²⁰ EU High Level Group of Experts on Literacy (2012), Final report

Κατηγορίες δεξιοτήτων ανάγνωσης και αριθμητικής: 28

<p>Πολλαπλός γραμματισμός</p> <p>Η ικανότητα χρήσης δεξιοτήτων ανάγνωσης και γραφής για την παραγωγή, κατανόηση, ερμηνεία και κριτική αξιολόγηση γραπτών πληροφοριών. Είναι ένα θεμέλιο για την ψηφιακή συμμετοχή και λήψη αποφάσεων που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση, την υγεία με βάση ενημερωμένες πληροφορίες κ.λπ.</p>	<p>Πολλαπλή αριθμητικότητα</p> <p>Η ικανότητα και η προθυμία χρήσης μαθηματικών τρόπων σκέψης (λογική και χωρική σκέψη) και αναπαραστάσεις (τύποι, μοντέλα, γραφήματα, διαγράμματα) που επιτρέπουν σε ένα άτομο να είναι πλήρως λειτουργικό σε μια σύγχρονη κοινωνία.</p>
<p>Λειτουργικός γραμματισμός</p> <p>Η ικανότητα ανάγνωσης και γραφής σε επίπεδο που επιτρέπει σε κάποιον να αναπτυχθεί και να λειτουργήσει στην κοινωνία, στο σπίτι, στο σχολείο και στο χώρο εργασίας.</p>	<p>Λειτουργική αριθμητικότητα</p> <p>Η ικανότητα εφαρμογής βασικών μαθηματικών αρχών και διαδικασιών σε καθημερινά περιβάλλοντα στο σπίτι, στο σχολείο και στην εργασία (όπως απαιτείται για τραπεζικές εργασίες, πληρωμές, προγράμματα ανάγνωσης κ.λπ.).</p>
<p>Βασικός γραμματισμός</p> <p>Η γνώση των γραμμάτων, των λέξεων και των δομών κειμένου που απαιτούνται για την ανάγνωση και τη γραφή σε ένα επίπεδο που επιτρέπει την αυτοπεποίθηση και τα κίνητρα για περαιτέρω ανάπτυξη.</p>	<p>Βασική αριθμητικότητα</p> <p>Βαθιά γνώση αριθμών, διαστάσεων και δομών, βασικών συναρτήσεων, βασικών μαθηματικών αναπαραστάσεων και της ικανότητας χρήσης κατάλληλων εργαλείων για περαιτέρω ανάπτυξη.</p>

Σύμφωνα με το PIAAC²¹ υπάρχουν τέσσερις τρόπου διάδραση με τα κείμενα:

²¹ Trawick, A. (2019): The PIAAC Literacy Framework and Adult Reading Instruction. Page 43.

<p>Να κατανοεί κάποιος</p>	<p>Αντιμετωπίζει πράγματα όπως η κατανόηση του λεξιλογίου, η αναγνώριση της κύριας ιδέας, η κατανόηση του σκοπού του συγγραφέα και ο τρόπος οργάνωσης των ιδεών, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του πώς επηρεάζονται από την κοινωνική λειτουργία. Πολλές εργασίες κατανόησης μπορεί να είναι αρκετά περίπλοκες, απαιτώντας συμπεράσματα και ανάλυση υψηλού επιπέδου.</p>
<p>Να αξιολογεί κάποιος</p>	<p>Αντιμετωπίζει εάν ένα συγκεκριμένο κείμενο είναι σχετικό με την εργασία και αξιόπιστο ως πηγή. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει το να κρίνει κάποιος την ακρίβεια μιας συγκεκριμένης δήλωσης ή την ποιότητα ενός συνολικού κειμένου. Η ικανότητα αξιολόγησης κειμένου έχει αναδειχθεί ως σημαντική δεξιότητα στη νέα ψηφιακή εποχή, όπου οι ενήλικες πλημμυρίζονται με πληροφορίες από μερικές φορές αμφισβητήσιμες πηγές.</p>
<p>Να χρησιμοποιεί κάποιος</p>	<p>Αντιμετωπίζει τη δυνατότητα εφαρμογής πληροφοριών σε ένα κείμενο σε έναν συγκεκριμένο στόχο. Οι ενήλικες δεν διαβάζουν μενού για να ορίσουν λέξεις ή να απαντήσουν σε ερωτήσεις. Διάβασαν μενού για να παραγγείλουν φαγητό. Διαβάζουν οδηγίες για να κάνουν κάτι. Διαβάζουν ιστότοπους για να βρουν πληροφορίες στις οποίες μπορούν να δράσουν.</p>
<p>Να έχει όρεξη για ανάγνωση</p>	<p>Ο βαθμός διάθεσης των ενηλίκων για να διαβάσουν προκειμένου να λάβουν πληροφορίες ή για ψυχαγωγία, ο όγκος και το εύρος της ανάγνωσης που κάνουν, η εμπιστοσύνη που έχουν στη δική τους ανάγνωση και την ικανότητά τους να κατευθύνουν τη δική τους ανάγνωση, και το πόσο πιθανό είναι να μοιραστούν την ανάγνωση με άλλους.</p>

Τι πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τη διδασκαλία ατόμων με χαμηλή ειδίκευση²² με φτωχές δεξιότητες ανάγνωσης και γραφής;

Α. Πρέπει να ικανοποιηθούν οι ξεχωριστές ανάγκες του εκπαιδευόμενου ή αλλιώς "ένα μέγεθος δεν ταιριάζει σε όλους": Η ανάπτυξη δεξιοτήτων ανάγνωσης μεταξύ των γηγενών μπορεί να περιορι-

²² Chapman, E. & McHardy (2019): Adult Literacy Teachers' Perspectives on Reading Difficulties and the Origins of These Perspectives. <https://www.proliteracy.org/LinkClick.aspx?fileticket=0TEMdLV6sCc%3d&portalid=0>

στηκε από γνωστικές ή σωματικές αναπηρίες, όπως δυσλεξία ή γλωσσικές διαταραχές και από έλλειψη προσοχής στην ατομική μάθηση ανάγκες. Επιπλέον, ορισμένοι πρόσφυγες έχουν παρακολουθήσει μόνο δημοτικό σχολείο ή καθόλου σχολείο. Για το λόγο αυτό, οι εκπαιδευτές πρέπει να αναπτύξουν έντονη αίσθηση της διαφορετικότητας των εκπαιδευόμενων. Βασίζεται στην αναγνώριση ότι «ο» μετανάστης δεν υπάρχει και ότι κάθε άτομο πρέπει να θεωρηθεί ως ξεχωριστή προσωπικότητα.

Β. Τα «σωστικά μέσα» πρέπει να διαχειριστούν:

- Οι εκπαιδευόμενοι θα μπορούσαν να περιορίζονται από προηγούμενες εμπειρίες όπου η ανάγνωση δεν εκτιμήθηκε ή ενθαρρύνεται.
- Οι εκπαιδευόμενοι θα μπορούσαν να περιορίζονται από τις τρέχουσες πιέσεις και ανησυχίες της ζωής που αποσπούν την προτεραιότητα ή αποσπούν την προσοχή του ενήλικου εκπαιδευόμενου ή από την κακή αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση που έχει αφήσει τον εκπαιδευόμενο ενήλικο σε θέματα ανάγνωσης τρομοκρατημένο, φοβισμένο και αδύναμο.

Για το λόγο αυτό, μια κοινωνικο-εκπαιδευτική συνοδεία θα μπορούσε να είναι μια επιλογή. Ο υπεύθυνος επικοινωνίας θα μπορούσε, για παράδειγμα, να αναλύσει τις συνθήκες διαβίωσης των εκπαιδευόμενων και να παράσχει υποστήριξη στη φροντίδα των παιδιών, να βρει κατάλυμα ή να κάνει αιτήσεις και να παράσχει οικονομική βοήθεια.

Γ. Αποκτήστε όρεξη για ανάγνωση: Προκειμένου να ενσωματώσετε μόνιμα την ανάγνωση και τη γραφή στη ζωή των συμμετεχόντων, είναι σημαντικό ως εκπαιδευτής να μεταφέρετε τη ψυχαγωγία και τη σημασία του γραμματισμού. Πρέπει λοιπόν να αναπτυχθεί η ευχαρίστηση της ανάγνωσης.

Δ. Τα μαθησιακά περιβάλλοντα πρέπει να πληρούν τις φυσικές, ψυχολογικές και μαθησιακές απαιτήσεις:

- Δημιουργήστε ένα κατάλληλο φυσικό και ψυχολογικό περιβάλλον, αυτό σημαίνει ένα άνετο, ήρεμο, χαλαρό, ασφαλές μέρος ανάγνωσης.
- Να γνωρίζετε ότι οι λιγότερο ειδικευμένοι ενήλικες αναγνώστες συνήθως δεν έχουν διδαχθεί με ένα τρόπο ο οποίος να είναι ενημερωμένος, προγραμματισμένος, επαγγελματικός ή προσανατολισμένος στις ανάγκες.
- Λάβετε υπόψη ότι οι περισσότεροι ενήλικες δεν έχουν διδαχθεί με έναν ελκυστικό τρόπο και ότι έχουν «κολλήσει» στη μάθηση! Η διδασκαλία δεν έχει παρακινήσει τους μαθητές να μάθουν.

Οι εκπαιδευτικοί πρέπει συνεπώς να προβληματιστούν σχετικά με τις πεποιθήσεις τους πριν διδάξουν στους ενήλικες να διαβάζουν και να γράφουν. Πριν ξεκινήσετε το μάθημα, μπορεί επομένως

να είναι σημαντικό για τον εκπαιδευτή του μαθήματος να προβληματιστεί με βάση τις ακόλουθες ερωτήσεις:²³

<p>Ποιες προσωπικές εμπειρίες είχα όταν έμαθα να διαβάζω;</p>	<p>Τι γενικές διδακτικές εμπειρίες έχω μέχρι στιγμής;</p>
<p>Ποιες συγκεκριμένες εμπειρίες είχα όταν δίδαξα ανάγνωση;</p>	<p>Τι γνώση έχω σχετικά με τις επίσημες θεωρίες για την ανάγνωση ή / και τα εμπειρικά αποτελέσματα της έρευνας;</p>

Ερώτηση:

- Μπορεί να είναι πολύ δύσκολο όταν αισθάνεστε χαμένοι στη γραπτή γλώσσα. Για να μάθετε πώς αισθάνεται κανείς όταν η ανάγνωση και η γραφή γίνονται μια πρόκληση, μπορείτε να δοκιμάσετε να μεταφράσετε την ακόλουθη πρόταση Braille εδώ.
- Παρακαλώ γράψτε μια απλή πρόταση χειρόγραφα με το χέρι που δεν χρησιμοποιείτε για γραφή. Φανταστείτε ότι θα πρέπει να αντιμετωπίσετε την καθημερινή σας εργασία με αυτόν τον τρόπο.

3.3 Ορισμός της αριθμητικότητας

Αλλά όχι μόνο τα γράμματα προκαλούν προβλήματα σε πολλούς ανθρώπους. Η αριθμητική είναι επίσης σημαντική για τους ανθρώπους προκειμένου να αναπτύξουν πλήρως τις δυνατότητές τους στη σταδιοδρομία τους.

Η ESCO ορίζει την αριθμητική ως «ικανότητα εφαρμογής αριθμητικού και μαθηματικού περιεχομένου, πληροφοριών, ιδεών και διαδικασιών για την κάλυψη των απαιτήσεων του κόσμου της μάθη-

²³ <https://www.proliteracy.org/LinkClick.aspx?fileticket=0TEMdLV6sCc%3d&portalid=0>

σης και της εργασίας. Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση των αριθμών, των προτύπων, του σχήματος και του χώρου και η μαθηματική γλώσσα, σύμβολα, διαδικασίες και τρόποι σκέψης που χρησιμοποιούνται για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων». ²⁴

Η αριθμητικότητα μπορεί επομένως να χωριστεί σε ξεχωριστές ικανότητες για να πετύχει στην εργασία. Στην εργασία, οι άνθρωποι πρέπει να είναι σε θέση: ²⁵

- να πραγματοποιούν υπολογισμούς που σχετίζονται με την εργασία,
- να χρησιμοποιούν μαθηματικά εργαλεία,
- να πραγματοποιούν μετρήσεις που σχετίζονται με την εργασία,
- να διαχειρίζονται ποσοτικά δεδομένα,
- να εργάζονται με σχήματα και χώρο,
- να επικοινωνούν μαθηματικές πληροφορίες.

Εδώ μπορείτε να διαβάσετε πιο λεπτομερείς ορισμούς από το PISA:

<p>πραγματοποιεί υπολογισμούς που σχετίζονται με την εργασία</p>	<p>Αλγεβρικές εκφράσεις: λεκτική ερμηνεία και χειρισμός με αλγεβρικές εκφράσεις, που περιλαμβάνουν αριθμούς, σύμβολα, αριθμητικές πράξεις, δυνάμεις και απλές ρίζες.</p> <p>Αριθμητικές πράξεις: η φύση και οι ιδιότητες αυτών των πράξεων και συναφών συμβολαιογραφικών συμβάσεων.</p>
<p>χρήση μαθηματικών εργαλείων και εξοπλισμού²⁶</p>	<p>Η τελική μαθηματική ικανότητα που στηρίζει την μαθηματική παιδεία στην πράξη είναι η χρήση μαθηματικών εργαλείων. Τα μαθηματικά εργαλεία περιλαμβάνουν φυσικά εργαλεία όπως όργανα μέτρησης, καθώς και αριθμομηχανές και εργαλεία που βασίζονται σε υπολογιστές που καθίστανται ευρύτερα διαθέσιμα. Αυτή η ικανότητα περιλαμβάνει τη γνώση και τη δυνατότητα χρήσης διάφορων εργαλείων που μπορούν να βοηθήσουν τη μαθηματική δραστηριότητα και τη γνώση των περιορισμών τέτοιων εργαλείων. Τα μαθηματικά εργαλεία μπορούν επίσης να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην επικοινωνία των αποτελεσμάτων.</p>

²⁴ ESCO <https://bit.ly/2Gn5TmM>

²⁵ ESCO <https://bit.ly/2Gn5TmM>

²⁶ PISA: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264305274-5-en.pdf?expires=1564749703&id=id&accname=ocid54016941&checksum=F7F38D85B863559F96369D5BC5DC19A4>

<p>διεξαγωγή μετρήσεων που σχετίζονται με την εργασία ²⁷</p>	<p>Μέτρηση: ποσοτικοποίηση χαρακτηριστικών μεταξύ των σχημάτων και αντικειμένων, όπως γωνίες, απόσταση, μήκος, περίμετρος, περιφέρεια, περιοχή και όγκος.</p>
<p>διαχείριση ποσοτικών δεδομένων ²⁸</p>	<p>Η έννοια της ποσότητας μπορεί να είναι η πιο διαδεδομένη και ουσιαστική μαθηματική πτυχή της συμμετοχής και της λειτουργίας στον κόσμο μας. Ενσωματώνει την ποσοτικοποίηση των χαρακτηριστικών των αντικειμένων, των σχέσεων, των καταστάσεων και των οντοτήτων στον κόσμο, κατανοώντας διάφορες παραστάσεις αυτών των ποσοτικοποιήσεων, και κρίνοντας ερμηνείες και επιχειρήματα με βάση την ποσότητα. Η ενασχόληση με την ποσοτικοποίηση του κόσμου περιλαμβάνει την κατανόηση μετρήσεων, μεγεθών, μονάδων, δεικτών, σχετικού μεγέθους και αριθμητικών τάσεων και προτύπων. Οι πτυχές της ποσοτικής συλλογιστικής - όπως η αίσθηση του αριθμού, οι πολλαπλές αναπαραστάσεις αριθμών, η κομψότητα στον υπολογισμό, ο διανοητικός υπολογισμός, η εκτίμηση και η εκτίμηση της λογικής των αποτελεσμάτων - είναι η ουσία του μαθηματικού γραμματισμού σε σχέση με την ποσότητα.</p> <p>Η ποσοτικοποίηση είναι μια πρωταρχική μέθοδος για την περιγραφή και τη μέτρηση ενός τεράστιου συνόλου χαρακτηριστικών απόψεων του κόσμου. Επιτρέπει τη μοντελοποίηση καταστάσεων, την εξέταση της αλλαγής και των σχέσεων, την περιγραφή και τον χειρισμό του χώρου και του σχήματος, για την οργάνωση και την ερμηνεία δεδομένων, καθώς και για τη μέτρηση και την αξιολόγηση της αβεβαιότητας. Έτσι, ο μαθηματικός γραμματισμός στον τομέα της ποσότητας εφαρμόζει τη γνώση αριθμών σε μια μεγάλη ποικιλία καταστάσεων.</p>
<p>εργασία με σχήμα και χώρο ²⁹</p>	<p>Ο χώρος και το σχήμα καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα φαινομένων που συναντώνται παντού στον οπτικό και φυσικό μας κόσμο: μοτίβα, ιδιότητες αντικειμένων, θέσεις και προσανατολισμοί, αναπαραστάσεις αντικειμένων, αποκωδικοποίηση και κωδικοποίηση οπτικών πληροφοριών, και πλοήγηση και αλληλεπίδραση με πραγματικά σχήματα καθώς και με παραστάσεις. Η γεωμετρία χρησιμεύει ως</p>

²⁷ PISA

²⁸ PISA for Development Mathematics Framework. <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264305274-5-en.pdf?expires=1564749703&id=id&accname=ocid54016941&checksum=F7F38D85B863559F96369D5BC5DC19A4>

²⁹ PISA <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264305274-5-en.pdf?expires=1564749703&id=id&accname=ocid54016941&checksum=F7F38D85B863559F96369D5BC5DC19A4>

βασικό θεμέλιο για το χώρο και το σχήμα, αλλά η κατηγορία εκτείνεται πέρα από την παραδοσιακή γεωμετρία σε περιεχόμενο, νόημα και μέθοδο, αντλώντας στοιχεία από άλλες μαθηματικές περιοχές, όπως η χωρική οπτικοποίηση, η μέτρηση και η άλγεβρα. Για παράδειγμα, τα σχήματα μπορούν να αλλάξουν και ένα σημείο μπορεί να κινηθεί κατά μήκος ενός τόπου, απαιτώντας έτσι έννοιες λειτουργίας.

Οι τύποι μέτρησης είναι κεντρικοί σε αυτόν τον τομέα. Ο χειρισμός και η ερμηνεία των σχημάτων σε ρυθμίσεις που απαιτούν εργαλεία που κυμαίνονται από λογισμικό δυναμικής γεωμετρίας έως το λογισμικό του παγκόσμιου συστήματος εντοπισμού θέσης (GPS) περιλαμβάνονται σε αυτήν την κατηγορία περιεχομένου.

Το PISA υποθέτει ότι η κατανόηση ενός συνόλου βασικών εννοιών και δεξιοτήτων είναι σημαντική για τη μαθηματική παιδεία σε σχέση με το χώρο και το σχήμα. Ο μαθηματικός γραμματισμός στην περιοχή του χώρου και του σχήματος περιλαμβάνει μια σειρά δραστηριοτήτων όπως την κατανόηση της προοπτικής (για παράδειγμα σε πίνακες ζωγραφικής), τη δημιουργία και ανάγνωση χαρτών, το μετασχηματισμός σχημάτων με και χωρίς τεχνολογία, την ερμηνεία απόψεων τρισδιάστατων σκηνών από διάφορες οπτικές γωνίες και την κατασκευή παραστάσεων και σχημάτων.

επικοινωνία
μαθηματικών
πληροφοριών ³⁰

Να διαβάζει κανείς, αποκωδικοποιεί και κατανοεί τις δηλώσεις, τις ερωτήσεις, τις εργασίες, τα αντικείμενα ή τις εικόνες, προκειμένου να σχηματίζει ένα νοητικό μοντέλο της κατάστασης.

³⁰ PISA

 Ερώτηση:

- Είναι δύσκολο / απογοητευτικό να μην κατανοήσετε τις μαθηματικές πληροφορίες που χρειάζεστε. Δεν θα ήταν καλό αν μπορούσατε να καταλάβετε αυτόν τον τύπο για την «ευτυχία»;

$$\text{Happiness}(t) = w_0 + w_1 \sum_{j=1}^t \gamma^{t-j} \text{CR}_j + w_2 \sum_{j=1}^t \gamma^{t-j} \text{EV}_j + w_3 \sum_{j=1}^t \gamma^{t-j} \text{RPE}_j \quad 31$$

- Η αριθμητικότητα είναι κάτι περισσότερο από τους τύπους - Η αριθμητικότητα είναι ανθρώπινη δραστηριότητα - Η αριθμητικότητα είναι λειτουργική και εξαιρετικά πρακτική. Πού εφαρμόζονται αυτές οι δηλώσεις και πού συναντάτε αριθμητικά στην καθημερινή σας ζωή; Αυτά τα παραδείγματα μπορούν να βοηθήσουν ως έμπνευση.

3.4 Κοινωνικές δεξιότητες: Ορισμός

Τέλος, θα θέλαμε να επικεντρωθούμε στις κοινωνικές δεξιότητες. Πρόσφατα έγιναν μέρος της βασικής εκπαίδευσης. Ωστόσο, η παρουσία ή η απουσία τους μπορεί να σημαίνει επιτυχία ή αποτυχία στο χώρο εργασίας. Ποιες είναι οι κοινωνικές ικανότητες και γιατί είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία στο χώρο εργασίας;

Οι "κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες" αναφέρονται στις ικανότητες να ρυθμίζουν τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τη συμπεριφορά. Αυτές οι δεξιότητες διαφέρουν από τις γνωστικές ικανότητες, όπως ο γραμματισμός ή η αριθμητική, επειδή αφορούν κυρίως τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι διαχειρίζονται τα συναισθήματά τους, αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους και αλληλεπιδρούν με άλλους, αντί να υποδεικνύουν την ακατέργαστη ικανότητά τους να επεξεργάζονται πληροφορίες. Όμως, όπως ο γραμματισμός και η αριθμητικότητα, εξαρτώνται από τους παράγοντες της κατάστασης και ανταποκρίνονται στην αλλαγή και την ανάπτυξη μέσω τυπικών και άτυπων μαθησιακών εμπειριών.³²

³¹ A computational and neural model of momentary subjective well-being. <https://www.pnas.org/content/111/33/12252.full>

³² OECD: Social and Emotional Skills. Well-being, connectedness and success. Page 4. <https://bit.ly/2rsWTrG>

Ο ΟΟΣΑ ορίζει τα λεγόμενα Big Five ως τις βασικές ανώτερες κατηγορίες κοινωνικών ικανοτήτων:

- Ανοιχτότητα σε νέες εμπειρίες (ανοιχτόμυαλη σκέψη)
- Συνείδηση (εκπλήρωση καθηκόντων)
- Συναισθηματική σταθερότητα (έλεγχος συναισθημάτων)
- Εξωστρέφεια (αντιμετώπιση άλλων ανθρώπων)
- Φιλικότητα (συνεργασία).

Κάθε μία από τις διαστάσεις ή τις κατηγορίες περιλαμβάνει ένα σύμπλεγμα αλληλένδετων κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων. Για παράδειγμα, η εκπλήρωση εργασιών περιλαμβάνει τον προσανατολισμό απόδοσης, την αξιοπιστία, τον αυτοέλεγχο και την επιμονή. Αυτές οι κατηγορίες όχι μόνο δείχνουν την αμοιβαία ομοιότητά τους, αλλά διασφαλίζουν επίσης μια συστηματική, περιεκτική και ισορροπημένη εξέταση των κοινωνικών και συναισθηματικών ικανοτήτων του ατόμου.

Σας ενδιαφέρει μια περιγραφή των κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων του ΟΟΣΑ; Εάν ναι, επισκεφθείτε το σύνδεσμο [https://bit.ly/2rsWTrG!](https://bit.ly/2rsWTrG)

Οι κοινωνικές δεξιότητες είναι ιδιαίτερα σημαντικές στο χώρο εργασίας. Στη δουλειά, οι άνθρωποι πρέπει να είναι σε θέση:

- να κατανοούν τα δικαιώματα και τις ευθύνες τους,
- να μιλούν για το ωράριο εργασίας,
- να μιλούν για τις εργασίες,
- να επεξεργάζονται και να μεταδίδουν προφορικές και γραπτές πληροφορίες,
- να ασχολούνται με οδηγίες, προφορικά και γραπτά,
- να είναι σε θέση να εργαστούν σε ομάδα / να είναι σε θέση να συνεργαστούν,
- να συνεργάζονται με συναδέλφους,
  - να κάνουν προτάσεις χωρίς αποκλεισμούς,
  - να προσφέρουν βοήθεια,
  - να ζητούν βοήθεια,
  - να επεξεργάζονται τα κριτικά σχόλια,
  - να ασχολούνται με πελάτες,
  - να αναφέρουν, προφορικά και γραπτά.

3.5 Αναγνώριση δεξιοτήτων γραμματισμού και αριθμητικής και των ελλειμμάτων τους

Θα θέλατε να δοκιμάσετε τον γραμματισμό, την αριθμητική και τις κοινωνικές δεξιότητες των συμμετεχόντων στο μάθημά σας πριν από την κατάρτιση; Εδώ μπορείτε να βρείτε πολλές δοκιμές:

Αυτός ο έλεγχος γραμματισμού σας βοηθά να εκτιμήσετε τις δεξιότητες γραμματισμού σας. Θα λάβετε μια ένδειξη για το τι είστε ικανοί και τι μπορείτε να βελτιώσετε.³⁴

➤ **Link:** <https://bit.ly/2pVMdSi>

³³ OECD: Social and Emotional Skills. Well-being, connectedness and success. Page 6. <https://bit.ly/2rsWTrG>

³⁴ <http://vox-wp2.vox.no/selvsjekk/?check=leseskrivesjekk&lang=en>

Αυτός ο έλεγχος αριθμητικής σας βοηθά να αξιολογήσετε τις δεξιότητές σας αριθμητικής. Θα λάβετε μια ένδειξη για το τι είστε ικανοί και τι μπορείτε να βελτιώσετε.³⁵

➤ **Link:** <https://bit.ly/2KaNiw7>

Αυτό είναι ένα παράδειγμα ερωτηματολογίου για διαπροσωπικές δεξιότητες, παρόμοιο με τα τεστ προσωπικότητας που χρησιμοποιούνται στην ψυχολογική έρευνα και πρακτική. Αυτό το ερωτηματολόγιο μετρά πέντε βασικά χαρακτηριστικά προσωπικότητας που προβλέπουν τα επίπεδα διαπροσωπικών δεξιοτήτων και ευαισθητοποίησης³⁶

➤ **Link:** <https://bit.ly/36YQxRm>

www.psychometrictest.org.uk

50 Item Interpersonal Skills Questionnaire

This is an example interpersonal skills questionnaire, similar to personality tests used in psychological research and practice. This questionnaire measures five key personality traits which predict levels of interpersonal skills and awareness.

Please describe yourself as you are at present, not how you wish to be in the future. Please answer as honestly as possible, in relation to other people of a similar demographic around you. You will be provided with a list of statements. Please indicate for each statement whether it is "Very Inaccurate", "Moderately Inaccurate", "Neither Accurate nor Inaccurate", "Moderately Accurate" or "Very Accurate".

Once you have completed this questionnaire, your results will be provided to you, along with feedback. Results are anonymous, however you may withdraw your results at any time; simply provide us with your username and we will remove your data from our database. This example test will not be used for selection decisions, it is solely for personal use.

Please answer **all** of the questions provided. Skipping questions will lower your overall score, making your results less accurate.

Please provide a username in the space provided:

When you are ready, press the start button to begin the test.

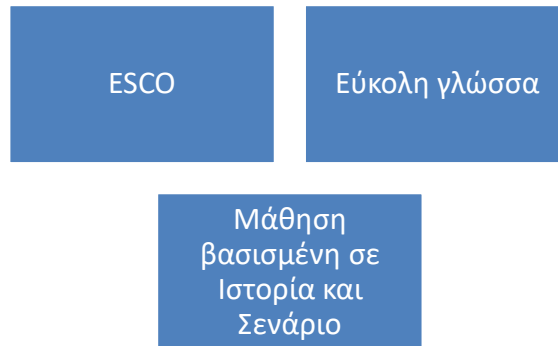
³⁵ <http://vox-wp2.vox.no/selvsjekk/?check=regnesjekk&lang=en>

³⁶ <https://www.psychometrictest.org.uk/interpersonal-skills-test/>

4. Προσέγγιση βασικών δεξιοτήτων στο χώρο εργασίας

Τώρα που γνωρίζετε τους μαθητές και τους βασικούς όρους, η ιδέα στην οποία βασίζεται το WBS θα σας παρουσιαστεί. Η προσέγγιση WBS διδάσκει τους παραπάνω μαθησιακούς στόχους του γραμματισμού, της αριθμητικής και των κοινωνικών δεξιοτήτων, συνδέοντας τρεις προσεγγίσεις:

4.1 ESCO (Ευρωπαϊκές δεξιότητες, ικανότητες, προσόντα και επαγγέλματα): στοιχειώδη επαγγέλματα

Το ESCO περιέχει ένα σύνολο δεξιοτήτων και ικανοτήτων για κάθε επάγγελμα και πληροφορίες σχετικά με τα σχετικά προσόντα.

Το ESCO (*European Skills, Competences, Qualifications and Occupations* (Ευρωπαϊκές δεξιότητες, ικανότητες, προσόντα και επαγγέλματα) είναι η ευρωπαϊκή πολυγλωσσική ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελμάτων.

Η ESCO λειτουργεί ως λεξικό, περιγράφοντας, προσδιορίζοντας και ταξινομώντας επαγγελματικά επαγγέλματα, δεξιότητες και προσόντα που σχετίζονται με την αγορά εργασίας της ΕΕ και την εκπαίδευση και την κατάρτιση.³⁷

Η ESCO δίνει ιδιαίτερη έμφαση στα στοιχειώδη επαγγέλματα που περιλαμβάνουν «την εκτέλεση απλών και συνήθων εργασιών που μπορεί να απαιτούν τη χρήση φορητών εργαλείων και σημαντικής σωματικής προσπάθειας.»

Στην προσέγγιση WBS, οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να γνωρίσουν τις ικανότητες που περιγράφονται στο ESCO που σχετίζονται με τις αντίστοιχες επαγγελματικές ομάδες. Με αυτόν τον τρόπο, μπορεί να ληφθεί μια αρχική επισκόπηση ενός συγκεκριμένου επαγγέλματος στους τομείς των κατασκευών, του καθαρισμού, της φροντίδας και του τουρισμού.

³⁷ <https://ec.europa.eu/esco/portal/howtouse/21da6a9a-02d1-4533-8057-dea0a824a17a>

4.2 Μάθηση βασισμένη σε ιστορίες

Είναι από καιρό γνωστό ότι η εκμάθηση θεωρητικών εννοιών δεν επαρκεί για να επιτρέψει στους εκπαιδευόμενους να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους στην πράξη. Αντί να προάγει τον γραμματισμό, την αριθμητική και τις κοινωνικές δεξιότητες ξερά, αφηρημένα και ασύνδετα μεταξύ τους, η ιδέα μας ενσωματώνει όλους τους μαθησιακούς στόχους σε μια προσέγγιση που βασίζεται σε ιστορίες.

Οι ιστορίες παρέχουν μια δομή τύπου επεισοδίου που διαμορφώνει την εμπειρία μας. Αξιοποιώντας την εγγενή δομή της αφήγησης, τα αφηγηματικά μαθησιακά περιβάλλοντα προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για τη δημιουργία **αποτελεσματικής και ελκυστικής** μάθησης με βάση μια ιστορία. Αυτά τα περιβάλλοντα προσφέρουν διαφορετικές αλληλεπιδράσεις στις οποίες οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στην επίλυση προβλημάτων με βάση την ιστορία με βάση **προσαρμοσμένες στις ατομικές τους ανάγκες**.³⁸

Οι ενήλικες θα μάθουν όταν πρόκειται για ρεαλιστικό και αυθεντικό περιεχόμενο που έχει πραγματική σχέση με τη ζωή τους. Ειδικά για άτομα με χαμηλή εξειδίκευση, οι ιστορίες προσφέρουν εύκολη πρόσβαση στη μάθηση. Ακολουθώντας έναν πρωταγωνιστή στην εργασία, δημιουργούνται θετικά στοιχεία αναγνώρισης. Επιπλέον, οι ιστορίες υπογραμμίζουν τη σημασία και τη σημασία του γραμματισμού, της αριθμητικότητας και των κοινωνικών δεξιοτήτων για την επιτυχία στην καθημερινή εργασία. Λόγω του προσανατολισμού της ιδέας σε δράσεις, οι ικανότητες εκπαιδεύονται και αντανακλώνονται σε πολλές διαφορετικές καταστάσεις. Για τον εκπαιδευόμενο είναι επομένως δυνατό να δει τη συνολική εικόνα και τη σημασία των βασικών δεξιοτήτων στη ζωή τους.

Η ιστορία περιγράφει μια ακολουθία γεγονότων προσανατολισμένων στη δράση που απαιτούν τη χρήση των ικανοτήτων που ορίζονται σαφώς στο ESCO. Ο εκπαιδευόμενος μπορεί να συνοδεύσει τους ακόλουθους εκπαιδευόμενους την πρώτη ημέρα της εργασίας του:

Τομέας εργασίας	Χαρακτήρας
 <p data-bbox="411 1518 667 1608">Κατασκευαστικός τομέας</p>	<p data-bbox="756 1518 1145 1559">Αρμάν: εργάτης σε οικοδομές</p>

³⁸ Optimizing Story-Based Learning: An Investigation of Student Narrative Profiles.
[file:///C:/Users/JUS/Downloads/Optimizing_Story-Based_Learning_An_Investigation_o%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/JUS/Downloads/Optimizing_Story-Based_Learning_An_Investigation_o%20(1).pdf)

Τομέας καθαριότητας

Άννα: μία καθαρίστρια γραφείων

Τομέας φροντίδας

Νεντζιάντ: προσωπικός φροντιστής σε υπηρεσίες υγείας

Τομέας τουρισμού και αναψυχής

Καρίνα: σερβιτόρα

Τα πλεονεκτήματα της μάθησης με βάση την ιστορία: ³⁹

- Συναισθηματικά συνδέεται με τους μαθητές.
- Εξάπτει την περιέργεια.
- Βοηθά τους εκπαιδευόμενους να σχετίζονται με το περιεχόμενο.
- Εμπνέει για δράση.
- Ενθαρρύνει τον προβληματισμό.
- Παρέχει πλαίσιο και συνάφεια.
- Κάνει τις πληροφορίες να είναι πιο εύκολο να τις θυμάται κανείς.

³⁹ <https://www.shiftelearning.com/blog/how-storytelling-can-improve-your-elearning-courses>

- Κάνει διαυγές περίπλοκες και αφηρημένες έννοιες.
- Διακοπές μονοτονίας.
- Συνδέει τη θεωρία με την πρακτική.

Τι δεν θέλουν οι ιστορίες μας:

- Να παρέχουν επαγγελματική κατάρτιση.
- Να δημιουργούν μια επαρκή βάση για μόνιμη εργασία χωρίς περαιτέρω εκπαίδευση στην εργασία που περιγράφεται.
- Να αποτελεί τη μόνη εμπειρία στη σχέση με την περιγραφόμενη εργασία.

Οι ιστορίες προορίζονται επομένως ως κίνητρο και γεφυρώνουν για περαιτέρω επίσημη εκπαίδευση και κατάρτιση.

4.3 Απλή γλώσσα

Όλα τα εκπαιδευτικά υλικά έχουν σχεδιαστεί σύμφωνα με τις οδηγίες της Απλής Γλώσσας (Plain Language guidelines). Ο κανόνας Απλής Γραφής του 2010 ορίζει την απλή γλώσσα ως «Γραφή που είναι **σαφής, περιεκτική, καλά οργανωμένη** και ακολουθεί άλλες βέλτιστες πρακτικές κατάλληλες για το θέμα ή το πεδίο και το προοριζόμενο κοινό».

Το κοινό μας: γηγενείς, μετανάστες, πρόσφυγες - Γιατί πρέπει να το κρατήσουμε σαφές

Υπάρχουν πολλές τεχνικές που μπορούν να βοηθήσουν στην επίτευξη αυτού του στόχου:

- Λογική οργάνωση με γνώμονα τον αναγνώστη.
- «Εσείς» και άλλες αντωνυμίες.
- Ενεργητική φωνή;
- Σύντομες προτάσεις
- Κοινές, καθημερινές λέξεις.
- Απλό στυλ.
- Εύκολα κατανοητά χαρακτηριστικά σχεδίασης (εικόνες / βίντεο)

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την απλή γλώσσα και το σχεδιασμό του εκπαιδευτικού υλικού, μεταβείτε στη διεύθυνση [The Elements of Plain Language](#).

4.4 Πώς να χρησιμοποιήσετε το μαθησιακό υλικό WBS - μικτή μάθηση

Οι μαθησιακές ανάγκες και οι προτιμήσεις των μεμονωμένων εκπαιδευόμενων είναι συνήθως διαφορετικές. Οι οργανισμοί πρέπει να χρησιμοποιήσουν ένα συνδυασμό μαθησιακών προσεγγίσεων στις στρατηγικές τους για να παραδώσουν το σωστό περιεχόμενο στη σωστή μορφή στα σωστά άτομα τη σωστή στιγμή. Τα θετικά αποτελέσματα της συνδυασμένης μάθησης βασίζονται στον

συνδυασμό εικονικής μάθησης και παραδοσιακής μάθησης. Αυτό σημαίνει να σχεδιάζουμε διαφορετικά μέσα με τέτοιο τρόπο ώστε να αλληλοσυμπληρώνονται προκειμένου να προωθηθεί η μάθηση. Στην περίπτωση ατόμων με χαμηλή εξειδίκευση, οι εκδηλώσεις πρόσωπο με πρόσωπο είναι ιδιαίτερα σημαντικές, καθώς η ψηφιακή μάθηση είναι ένα ασυνήθιστο περιβάλλον για την ομάδα-στόχο.

Η πλατφόρμα ψηφιακής μάθησης προσφέρει τη δυνατότητα να λάβετε άμεσα σχόλια για ολοκληρωμένες εργασίες με βάση μια αυτοματοποιημένη αξιολόγηση. Οι μαθητές μπορούν να ολοκληρώσουν τις εργασίες όταν, πού και όσες φορές θέλουν. Τα αποτελέσματα που επιτυγχάνουν στη δοκιμή μπορούν να τα δουν μόνοι τους, αλλά και από τον εκπαιδευτή εάν απαιτείται.

Οι εργασίες πραγματοποιούνται με τη βοήθεια της ηλεκτρονικής τάξης. Εδώ θα βρείτε μια σύντομη επισκόπηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η ηλεκτρονική τάξη στους μαθητές:

Δυνατότητες δοκιμής ικανοτήτων στην πλατφόρμα e-Class:

Τύπος ερώτησης 1: Μονή επιλογή	Ο τύπος ερώτησης Μονής Επιλογής σημαίνει ερωτήσεις για τις οποίες μπορεί να επιλεγεί μόνο μία απάντηση (μία μόνη απάντηση σωστή).
Τύπος ερώτησης 2: Πολλαπλής επιλογής	Σε μια ερώτηση πολλαπλής επιλογής, ο μαθητής πρέπει να επιλέξει τις απαντήσεις από πολλές πιθανές απαντήσεις που παρατίθενται (σωστές περισσότερες από μία).
Τύπος ερώτησης 3: Σωστό ή λάθος	Ο τύπος ερώτησης προσφέρει μια σειρά δηλώσεων, καθεμία από τις οποίες πρέπει να κριθεί ως αληθής ή ψευδής.
Τύπος ερώτησης 4: Ταίριασμα	Ταίριασμα Μια ερώτηση περιλαμβάνει δύο παρακείμενες λίστες σχετικών λέξεων, φράσεων, εικόνων ή συμβόλων. Κάθε στοιχείο σε μια λίστα συνδυάζεται με ένα στοιχείο στην άλλη λίστα.
Τύπος ερώτησης 5: Ακολουθία	Ορίζεται ως τύπος ερώτησης, που επιτρέπει στους μαθητές να αναδιατάξουν και να ταξινομήσουν διαφορετικά στοιχεία σε μια συγκεκριμένη σειρά.
Τύπος ερώτησης: 6. Αριθμητική τιμή	Στις αριθμητικές ερωτήσεις ο μαθητής πρέπει να υπολογίσει και να

	εισαγάγει την αριθμητική τιμή.
Τύπος ερώτησης 7: Συμπληρώστε το κενό	Η συμπλήρωση της κενής ερώτησης αποτελείται από μια φράση, μια πρόταση ή μια παράγραφο με έναν κενό χώρο όπου οι ερωτώμενοι παρέχουν τη λέξη ή τους αριθμούς που λείπουν.
Τύπος ερώτησης 8: Κείμενο πολλαπλής επιλογής	Οι ερωτώμενοι πρέπει να επιλέξουν τη σωστή λέξη από μια επιλογή πολλών λέξεων για να ολοκληρώσουν μια πρόταση.
Τύπος ερώτησης 9: Word Bank	Το Word Bank είναι ένας τύπος ερώτησης που απαιτεί από τον μαθητή να μεταφέρει και να ρίξει τη σωστή επιλογή σε ένα κενό πλαίσιο. Ο εκπαιδευόμενος πρέπει να επιλέξει τη σωστή επιλογή από πιθανές επιλογές.

Οι εργασίες μπορούν να εκτελεστούν μόνες τους ή με εκπαιδευτικούς εταίρους ή σε μια ομάδα μάθησης. Επιπλέον, τα εργαστήρια και η πρακτική κατάρτιση προσανατολισμένη στη δράση μπορούν να προσφέρουν την ευκαιρία να εργαστούν στο περιεχόμενο της μάθησης σε μεγαλύτερο βάθος, να διευκρινίσουν ανοιχτές ερωτήσεις, να εξασκήσουν και να μάθουν πρακτικές δεξιότητες ή να συλλογιστούν μαζί τη μαθησιακή διαδικασία.

5. Βιβλιογραφία

Alpha-Bündnis Berlin Mitte (2018, 22. March): Politische Bildung in der Grundbildung – Eine Materialsammlung für die Praxis. Retrieved from <https://alphabuendnis-mitte.de/2018/03/22/politische-bildung-in-der-grundbildung-eine-materialsammlung-fuer-die-praxis/>

Aschemann, B. (2016, 22. July): Workplace Learning ist mehr als Lernen am Arbeitsplatz. Retrieved from: <https://erwachsenenbildung.at/aktuell/nachrichten/10076-workplace-learning-ist-mehr-als-lernen-am-arbeitsplatz.php>

Bradell, A. & Grünhae-Monette, M. & Portefin, C. & Sjövsärd, K. (2016): Language for work -a quick guide. How to help adult migrants develop work-related language skills. Retrieved from: <https://languageforwork.ecml.at/Portals/48/documents/LFW-quick-guide-EN.pdf?timestamp=1554984122695>

Chapman, E. & McHardy, J. (2019): Adult Literacy Teachers' Perspectives on Reading Difficulties and the Origins of These Perspectives. Adult Literacy Education (1/1). Retrieved from: <https://www.proliteracy.org/LinkClick.aspx?fileticket=0TEMdLV6sCc%3d&portalid=0>

Cobler, A. (2018, 16. July): Weiterbildung hausgemacht: Lernen von zu Hause. Retrieved from: <https://www.hallokarriere.com/lernen-von-zu-hause-aus/>

ELINET (2015): Literacy in Europe: Facts and figures. Retrieved from: http://www.elinet.eu/fileadmin/ELINET/Redaktion/Factsheet-Literacy_in_Europe-A4.pdf

Europäische Kommission (2019): Key competences for lifelong learning. doi:10.2766/569540. Retrieved from: <https://op.europa.eu/de/publication-detail/-/publication/297a33c8-a1f3-11e9-9d01-01aa75ed71a1>

- (2012): EU High Level Group of Experts on Literacy. Final Report. Retrieved from: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/96d782cc-7cad-4389-869a-bbc8e15e5aeb/language-en>
- Skills and qualifications. Retrieved from: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1146&langId=en>
- Statistics explained: Educational attainment level distribution by migration status and background, 25-55 age group, 2014 and 2008. Retrieved from: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/images/d/d2/Educational_attainment_level_distribution_by_migration_status_and_background%2C_25-55_age_group%2C_2014_and_2008.png
- Statistics explained: Migration and migrant population. Retrieved from: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/de#Migrantenbev.C3.B6lkerung:_fast_22.C2.A0Millionen_Drittstaatsangeh.C3.B6rige_leben_in_der_EU

Europäisches Parlament (2019, 18. July): Asyl und Migration: Zahlen und Fakten. Retrieved from: <https://www.europarl.europa.eu/news/de/headlines/society/20170629STO78630/asyl-und-migration-zahlen-und-fakten>

European Skills/Competences, qualifications and Occupations: numeracy and mathematics. Retrieved from: <http://data.europa.eu/esco/skill/b99e9027-8263-4630-a8f2-d7f400b4149e>

- (2019, 14. February): What is ESCO? Retrieved from: <https://ec.europa.eu/esco/portal/howtouse/21da6a9a-02d1-4533-8057-dea0a824a17a>
- Elementary Occupations. Retrieved from: <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>

Eurostat (2018): Main countries of citizenship and birth of the foreign foreign-born population. Retrieved from: <https://bit.ly/2XO0DAr>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ (2014): Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 201. Retrieved from: <https://bit.ly/2QUISxJ>

Europäische Union (2019): Arbeitszeit. Retrieved from: https://europa.eu/youreurope/business/human-resources/working-hours-holiday-leave/working-hours/index_de.htm

- (2019): Beschäftigungsbedingungen. Retrieved from: https://europa.eu/youreurope/business/human-resources/employment-contracts/employment-terms/index_de.htm

Gesellschaft: Intrinsische Motivation und extrinsische Motivation. Retrieved from: <https://wpgs.de/fachtexte/motivation/intrinsische-motivation-und-extrinsische-motivation/>

Gildner, K. (2016, 26. April): Frage & Antwort, Teil 6: Motivation erkennen und fördern. Retrieved from: <https://sprache-ist-integration.de/frage-6-motivation/>

Gutierrez, K. (2015, 27. August): How Storytelling Can Improve Your eLearning Courses. Retrieved from: <https://www.shiftelearning.com/blog/how-storytelling-can-improve-your-elearning-courses>

Internationale Organisation für Migration: Who is a migrant?. Retrieved from: <https://www.iom.int/who-is-a-migrant>

- Definitions. Retrieved from: <https://www.who.int/migrants/about/definitions/en/>

Klein, R.; Reutter, G. (2016): Heterogenität unter Geringqualifizierten. Retrieved from <https://wb-web.de/wissen/lehren-lernen/heterogenitat.html>

Klischeefrei: Über die Initiative. Retrieved from: https://www.klischee-frei.de/de/klischeefrei_53000.php

Kompetanse Norge: Literacy check. Retrieved from: <http://vox-wp2.vox.no/selvsjekk/?check=leseskrivesjekk&lang=en>

- Numeracy check. Retrieved from: <http://vox-wp2.vox.no/selvsjekk/?check=regnesjekk&lang=en>

Lee, S & Mott, B. & Lester, J. (2010): Optimizing Story-Based Learning: An Investigation of Student Narrative Profiles. In: Alevan, V. & Kay, J. & Mostow, J.: Intelligent Tutoring Systems. (155-165). Intelligent Tutoring Systems. DOI: 10.1007/978-3-642-13437-1_16

Martin, I. et al. (2016): From Refugees to Workers. Mapping Labour-Market Integration Support Measures for Asylum Seekers and Refugees in EU Member States. Volume 1. Retrieved from: https://www.bertelsmann-stiftung.de/fileadmin/files/user_upload/Studie_NW_From_Refugees_to_Workers_Vol1.pdf

OECD (2018), PISA for Development Assessment and Analytical Framework: Reading, Mathematics and Science. OECD Publishing, Paris. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264305274-en>

- Social and Emotional Skills. Well-being, connectedness and success. Retrieved from: [http://www.oecd.org/education/school/UPDATED%20Social%20and%20Emotional%20Skills%20-%20Well-being,%20connectedness%20and%20success.pdf%20\(website\).pdf](http://www.oecd.org/education/school/UPDATED%20Social%20and%20Emotional%20Skills%20-%20Well-being,%20connectedness%20and%20success.pdf%20(website).pdf)

Psychometric Test (2019, 29 April): Interpersonal Skills Test. Retrieved from: <https://www.psychometrictest.org.uk/interpersonal-skills-test/>

Rutledge, R. & Skandali, N. & Dayan, P & Dolan, R. (2014): A computational and neural model of momentary subjective well-being. PNAS (111/33). 12252–12257. <https://doi.org/10.1073/pnas.1407535111>. Retrieved from: <https://www.pnas.org/content/111/33/12252.full>

Sauter, W. (2017, 18. September): Vom Trainer zum Lernbegleiter – ein grundlegender Rollenwechsel. Retrieved from: <https://blendedsolutions.wordpress.com/2017/09/18/vom-trainer-zum-lernbegleiter-ein-grundlegender-rollenwechsel/>

Sorgalla, M. (Dezember): Gruppenarbeit. Retrieved from: <https://wb-web.de/wissen/methoden/gruppenarbeit.html>

Spörrle, M. (2018, 15. January): Warum wir Sozialkompetenz lernen müssen. Retrieved from: <https://www.zeit.de/hamburg/2018-01/elbvertiefung-15-01-2018>

Training ABC (2011, 12. September): 10 Ways to Respect Diversity in the Workplace. Retrieved from <https://www.trainingabc.com/10-Ways-to-Respect-Diversity-in-the-Workplace/>

Trawick, A. (2019): The PIAAC Literacy Framework and Adult Reading Instruction. An Introduction for Adult Educators. Adult Literacy Education (1/1). 37-52. Retrieved from: <https://www.proliteracy.org/LinkClick.aspx?fileticket=0TEMdLV6sCc%3d&portalid=0>

Wb-web: Gruppenarbeit: Souveränes Leiten in der ersten Gruppenphase. Retrieved from: <https://wb-web.de/material/methoden/gruppenarbeit-souveranes-leiten-in-der-ersten-gruppenphase-1.html>

- Vier Regeln für die Gruppenarbeit. Retrieved from: <https://wb-web.de/material/methoden/vier-regeln-fur-die-gruppenarbeit.html>
- E-Learning in der Erwachsenenbildung. Retrieved from: <https://wb-web.de/material/medien/e-learning.html>